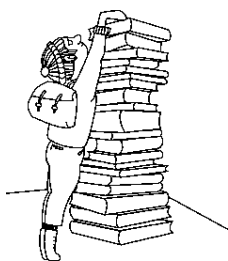

**A Közgazdasági Politechnikum Alternatív
Gimnázium
Pedagógiai Programja**

2018

Tartalomjegyzék

A KÖZGAZDASÁGI POLITECHNIKUM RÖVID BEMUTATÁSA	3
AZ ISKOLA TÖRTÉNETE, AZ ALAPÍTÓK CÉLKITŰZÉSEI.....	3
AZ ISKOLA SAJÁTOS INTÉZMÉNYEI.....	4
<i>Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok - a Közgazdasági Politechnikum testületei és választott tisztségviselői</i>	<i>4</i>
<i>Önigazgató vezetési-szervezeti modell</i>	<i>7</i>
AZ ISKOLA FINANSZÍROZÁSA	7
A KÖZGAZDASÁGI POLITECHNIKUM NEVELÉSI PROGRAMJA.....	8
AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI - ALAPÉRTÉKEINK.....	8
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK - FEJLESZTÉSI TERÜLETEK, NEVELÉSI CÉLOK	9
A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	12
AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI FELADATOK.....	13
A KÖRNYEZETI NEVELÉS ALAPELVEI.....	15
A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	19
A PEDAGÓGUSOK ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	22
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI ELJÁRÁSOK.....	23
<i>A sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása</i>	<i>23</i>
<i>Gyermek- és ifjúságvédelem</i>	<i>26</i>
<i>A tanulási nehézséggel küzdő diákok felzárkóztatása.....</i>	<i>27</i>
<i>Szociális hátránykompenzáció, esélyteremtés</i>	<i>28</i>
A TANULÓK RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSA AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATOKBAN	30
A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI	31
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	33
A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTJELENTKEZÉS ELJÁRÁSRENDEJE	35
<i>Hét évfolyamos gimnáziumi képzés</i>	<i>35</i>
<i>Öt évfolyamos gimnáziumi képzés</i>	<i>36</i>
<i>Átjelentkezés</i>	<i>37</i>
A KÖZGAZDASÁGI POLITECHNIKUM HELYI TANTERVE.....	38
AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI.....	39
AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK SAJÁTOSÁGAI	40
AZ ÉRTÉKELÉSI RENDSZER	43
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTMÉRÉSE.....	46
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓKRA VONATKOZÓ KÜLÖN KÖVETELMÉNYEK	47
<i>Művészetismeret-kommunikáció.....</i>	<i>47</i>
<i>Történelem és társadalomismeret.....</i>	<i>48</i>
<i>Matematika.....</i>	<i>50</i>
<i>Idegennyelvi kommunikáció</i>	<i>52</i>
<i>Természettudomány</i>	<i>54</i>
<i>Földrajz.....</i>	<i>56</i>
<i>Gazdasági ismeretek.....</i>	<i>58</i>
<i>Alkotás.....</i>	<i>60</i>
<i>Testkultúra.....</i>	<i>61</i>
A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK.....	63

A Közgazdasági Politechnikum rövid bemutatása

Neve:	Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium
Székhelye, telephelye:	1096 Budapest, Vendel u. 3.
Alapítója:	„Politechnikum Alapítvány 1096 Budapest, Vendel u. 3.
Fenntartója:	„Budapesti Politechnikum Alapítvány” 1096 Budapest, Vendel u. 3.
Az Iskola irányítója:	Az intézmény élén a fenntartó által kinevezett igazgató (pedagógiai vezető) áll.
A működési engedély:	A Fővárosi Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal Művelődési és Sport Főosztálya 1991. július 22-én kelt 7847/2/91. számú határozata szerint
Az alapítás időpontja:	1995. január 1.¹
Statisztikai számjele:	18072811-8021-529-01
OM azonosító:	035464

Az iskola története, az alapítók célkitűzései

A Közgazdasági Politechnikumot 1991-ben kilenc pedagógus alapította azzal a szándékkal, hogy a gimnáziumi képzés egy lehetséges, előremutató alternatíváját nyújtsa a közoktatás résztvevőinek. Akkori céljaink között szerepelt az oktatás tartalmának, kereteinek és módszereinek megújítása, ezek alkalmazása a napi gyakorlatban. Alkalmazkodás a munkaerő piaci elvárásokhoz és diákjaink felkészítése ezekre a kihívásokra; személyiségfejlesztés és a diákok személyes igényeinek és törekvéseinek fokozott támogatása. A szülők bevonása az iskola mindennapjaiba, és az ehhez szükséges feltételek és színterek biztosítása. Demokratikus döntési rendszer, és általában a demokratikus értékek, az autonómia, a tolerancia, a társadalmi és kulturális sokféleség tisztelete, valamint a személyes felelősség értékeinek képviselése.

Az alapítók az iskolát közszolgáltatásnak tekintették, és elismerték a diákok és szülők jogát arra, hogy az iskola arculatának meghatározásában szerepet vállaljanak. Az iskola önfejlesztését minden iskolapolgár (*diák, szülő, tanár*) közös ügyének, közös felelősségének tartották, és az erre szolgáló iskolai fórumokat, intézményeket is megteremtették. Mindez összhangban volt azzal a célkitűzéssel is, hogy a demokrácia játékszabályait ne tananyagként, hanem az iskola napi működésének gyakorlatában sajátítsák el diákjaink. Ehhez az iskola demokratikus döntési rendszere, a tanárok érték közvetítő magatartása is hozzájárult.

¹ Jogelődje az 1990. október 26-án alapított Politechnikum Alapítvány által működtetett Közgazdasági Politechnikum

A beleszólás joga, a kritika szabadsága, az együtt-cselekvés lehetősége és a diákok személyes igényeire mindig reflektáló, barátságos tanári magatartás révén félelemmentes iskola épült fel, ahová a diákok örömmel járnak.

A Közgazdasági Politechnikum alternatív kerettanterv szerint működő, nyelvi előkészítő évfolyammal kiegészített négy- és hatosztályos gimnázium.

A gimnáziumi képzés általános és intézményspecifikus sajátosságainak kifejtését, a tananyag és a követelmények részletes bemutatását a 2013. március 25-én engedélyeztetésre benyújtott és az EMMI által jóváhagyott „*ILYENEK VAGYUNK*” című alternatív kerettanterv bevezetője tartalmazza.

Az iskola sajátos intézményei

A Közgazdasági Politechnikum működésének jellemző vonása a sokféle személyes és csoportos autonómián alapuló, demokratikus döntési rendszer. Ennek feltétele az információ áramlása, a nyilvánosság, a kölcsönös bizalom, a szakmai kompetencia és a felelősségvállalás.

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok - a Közgazdasági Politechnikum testületei és választott tisztségviselői

A Huhogás

A Huhogás a pedagógusközösség havonta ülésező, legfőbb szakmai döntéshozó testülete. A tanárokon kívüli tagjai a könyvtáros, az iskolapszichológus, a szociálpedagógus, a gazdasági vezető és a pályázati referens.

A pedagógusközösség stratégiai kérdésekben illetékes legfelsőbb fóruma. Személyi kérdésekben titkos szavazással dönt. Három éves időtartamra megválasztja a Politechnikum tisztségviselőit: a pedagógiai vezetőt, az ügyvezető koordinátort, a szakmai koordinátort, a pedagógiai koordinátort, az adminisztrációs koordinátort, az Iskolatanács tanár képviselőit, az Iskolabírószám tanárbíróit és a Szociális Bizottság titkárát.

A Koordinációs Bizottmány (KB)

Az iskola vezető testülete. Tagjai a koordinátorok: a pedagógiai vezető, az ügyvezető koordinátor, a szakmai koordinátor, a pedagógiai koordinátor és az adminisztrációs koordinátor. Feladata a stratégiai szintű döntések előkészítése, továbbá az iskola operatív irányítása. Döntési kompetenciája kiterjed minden olyan kérdésre, amely nem tartozik más iskolai testület hatáskörébe.

A Központi Gazdasági Bizottság (KGB)

Az intézmény vagyongazdálkodó szervezete. Háromtagú testület, amelynek tagjai: a pedagógiai vezető, az ügyvezető koordinátor és a gazdasági vezető.

Átfogja, szervezi és irányítja az iskola gazdasági életét, hozzá tartozik minden pénzügyi-gazdasági kérdés azok kivételével, amelyeket az SZMSZ más testületek vagy személyek hatáskörébe utal.

A Szakmai Bizottmány

A Politechnikum oktatással kapcsolatos szakmai kérdésekben illetékes felső- és középvezetői testülete. Tagjai: a koordinátorok, a munkacsoport-vezetők, az IT (*Iskolatanács*) és az IB (*Iskolabíróság*) titkárai.

Munkáját az ügyvezető koordinátor és a szakmai koordinátor készíti elő. Első körben tárgyalja a Huhogás elé kerülő stratégiai szintű javaslatokat. Az üléseket rotációs elv szerint a koordinátorok vezetik.

Az Iskolatanács (IT)

Az iskolapolgárok csoportjainak (*tanár, diák, szülő*) képviseleti, érdekegyeztető és -érvényesítő fóruma, a szakmai, pedagógiai és gazdasági kérdések kivételével legfelsőbb döntéshozatali szerve. Ajánlásai irányadók a Huhogás és a Koordinációs Bizottmány számára. A Huhogással egyetértésben elfogadja az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát, illetve a Házi rendet. Az Iskolatanácsban valamennyi oldal azonos számú szavazattal rendelkezik. A szülők és diákok esetében a delegáló testület a vonatkozó osztály szülői közössége, illetve diáksága, a tanár képviselőket a Huhogás választja.

Az Iskolabíróság (IB)

A Közgazdasági Politechnikum pedagógiai programjának lényeges eleme, hogy az iskolai együttélés normáinak, a tanulás feltételeinek biztosítása a tanárok és diákok közös ügye. Az iskolai konfliktusok rendezése ezért egy választott testület, az Iskolabíróság előtt zajlik, melybe tanévenként a diákok és a szülők osztályonként egy-egy képviselőt delegálnak. A tanár bírókat az iskolai tisztségviselőkre érvényes mandátumrendszer alapján a Huhogás tagjai három évre választják.

Az Iskolabíróság a diákok, a tanárok és a szülők egy-egy választott, szabad mandátummal rendelkező képviselőjéből áll, mindhárom tagnak egy szavazata van. Ez biztosítja, hogy döntéseiben az iskolai (*tanárok által képviselt*) szempontokon túl a diákok és a szülők sajátos szempontjai is érvényre jussanak. Iskolai konfliktusnak tekintünk minden olyan helyzetet, ahol az iskolai normákat megsértik, illetve, ahol az iskola polgárai egymással összeütközésbe kerülnek. Adott diák ügyében olyan testület bírászkodhat, amelynek egyik tagja sem bizonyul összeférhetetlennek (*nem lehet a saját szaktanára, a saját osztályából szülő vagy diák stb.*)

Az iskolabíróság, mint pedagógiai szintén fontos szerepet tölt be a szociális kompetenciák kialakítása, megerősítése szempontjából. A diákbírók esetében lényegi elem, hogy felelősségteljesen mérlegelniük és dönteniük kell társaik ügyében. A bepanaszoltak esetében optimálisan befolyásolhatja az önismeret és önkontroll, valamint a civil készségek fejlődését, hiszen adott diák többféle nézőpontból, változatos érvrendszer alapján szembesül saját ügyével. Általában a többiek számára pedig azért fontos, mert a tárgyalások nyilvánosak, bármelyik diák megjelenhet, s kifejtheti az ügygel kapcsolatos véleményét; sőt, akár "védői" szerepet is vállalhat.

Az iskolabírósági határozatok közös sajátossága a rugalmasság és konstruktivitás. A "büntetés" - jóllehet természetesen valamiféle megszorítással jár - minden esetben megjelöli a kibontakozás útját és módját. Ezt a funkciót az esetek többségében valami olyan tevékenység jelenti, amely nemcsak időráfordítást, hanem önvizsgálatot is igényel, s ezáltal lehetőséget teremt egy tudatosabb életvezetésre, s ezáltal az adott hiba, hiányosság kikerülésére.

Súlyos fegyelmi vétség esetén, amely akár a tanulói jogviszonyt is érintheti, az Iskolabíróság a Nemzeti Köznevelési Törvény és a 20/2012-es EMMI rendelet előírásai szerint fegyelmi eljárás megindítását kezdeményezi. A fegyelmi eljárás részletes leírását az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A Felvételi Bizottság

A Felvételi Bizottság két tagja a vonatkozó jogszabályok és a Huhogás által jóváhagyott alapelveknek megfelelően dönt a felvétellel kapcsolatos operatív ügyekben. Felelős a felvételi eljárás megszervezéséért, végrehajtásáért. Megszervezi, irányítja a felvételihez kapcsolódó iskolai reklám- és marketing-tevékenységet. Megszervezi a felvétellel kapcsolatos rendezvényeket és programokat: a novemberi nyílt napot, az ún. nyílt órákat, a január végi igazgatói tájékoztatót, továbbá a hatodikos és nyolcadikos felvételizők írásbeli és szóbeli felvételi vizsgáját.

Döntés-előkészítő munkát végez a felvételi időszakon kívül érkező felvételi, átjelentkezési kérelmek ügyében.

A Szociális Bizottság

A kétfős testület állandó tagja a szociálpedagógus, továbbá a Huhogás által választott tag. Egy intézményspecifikus pályázati rendszerben elbírálja a szociális támogatásokra vonatkozó igényeket, és javaslatot tesz azok megítéléséről.

A munkacsoport

A munkacsoport a nevelőtestületen belül szerveződő sajátos szakmai műhely. A munkacsoportok tagjai az adott tantárgycsoportba tartozó tárgyakat tanító tanárok. A munkacsoport feladata a tantárgyi éves munka szervezése, a tantárgyi tantervek elkészítése, rendszeres felülvizsgálata, a tantárgycsoporthoz kötődő szakmai innováció.

A pedagógusokkal kapcsolatos munkáltatói jogok vonatkozásában az érintett munkacsoportnak kezdeményezési és javaslattevési joga van. A Koordinációs Bizottmány és a munkacsoport egyetértésének hiányában az adott kérdésben az iskola közép- és felső vezetését tömörítő Szakmai Bizottmány jogosult dönteni.

A munkacsoportok minden második csütörtökön megbeszélést tartanak (*munkacsoport-idő*). A Politechnikumban kilenc munkacsoport működik: a művészet-kommunikáció, az angol nyelv, a történelem, a matematika, a természettudomány, az informatika, a testkultúra, a gazdasági ismeretek és a második idegen nyelv (*német, francia, olasz*).

Az osztálykonferencia

Az osztálykonferencia az egy osztályban tanító tanárok közös tanácskozása, nem azonos tehát az osztályozó konferenciával. Funkciója az osztály egészét és az osztályba járó egyes diákok helyzetét érintő információk megosztása, véleménycsere, adott problémákra megoldási javaslatok tétele, az összehangolt cselekvés tervének kialakítása. A személyközpontú pedagógiai cselekvés egyik legfontosabb színtere, mert intézményes lehetőséget teremt a diákokkal kapcsolatos tapasztalatok összegzésére és olyan eljárások kialakítására, amelyekben a különböző tanárok összehangolt tevékenységének hatása egymást erősíti.

A Pedagógiai Műhely

A Pedagógiai Műhely munkájának célja, hogy kölcsönös támogatást nyújtsunk egymásnak, ütköztessük álláspontunkat, felülvizsgáljuk, megerősítsük és újfogalmazzuk értékrendünket. Az üléseken az iskolai élet egyes problémáit beszéljük meg, és közösen keresünk megoldási alternatívákat. Sikerességének feltétele a személyes érdekelttség, ezért a részvétel a munkában önkéntes.

Önigazgató vezetési-szervezeti modell

A Közgazdasági Politechnikum élén egy fenntartói részvételt is magában foglaló ötfős iskolavezetés áll (*Koordinációs Bizottmány*). Az iskolavezetés tagjai: a pedagógiai vezető, az ügyvezető koordinátor, a szakmai koordinátor, a pedagógiai koordinátor és az adminisztrációs koordinátor. Az iskolavezetők jogszabályi előírásokhoz képest nagyobb számát a gazdaságilag önálló státusz, a vagyon feletti gazdálkodással járó, valamint fenntartói feladatellátás indokolja.

A politechnikumi döntéshozatal a hagyományos iskolai struktúrához képest decentralizáltabb. Bármiféle döntéshozatal alapelve, hogy abban a lehetőség szintjén mindenki nyilvánítson véleményt, illetve vegyen részt benne, aki érintett. Ennek érvényesítése számos, sokszor időigényes egyeztetési kötelmet jelent személyes vagy testületi konzultáció formájában. Az ehhez kapcsolódó eljárások koordinációja, illetve a különböző politechnikumi testületek (*Huhogás, Szakmai Bizottmány, Pedagógiai Műhely, stb.*) működtetése a közismert iskolai vezetői modellhez képest nemcsak időbeliségében tér el, de más típusú elvárásokat és fokozott terheket is jelent. Az iskolavezetőket/koordinátorokat a Huhogás tagjai jelölik, illetve választják három évre.

Az Nkt. által előírt igazgatói jogkört az SZMSZ-ben rögzített kollektív döntési kompetenciák figyelembe vételével a pedagógiai vezető látja el.

Az ügyvezető koordinátor egyben a fenntartó képviselője, a Budapesti Politechnikum Alapítvány ügyvezető kurátora.

Az iskola finanszírozása

Iskolánkat több forrásból finanszírozzuk. Az állam által folyósított költségvetési támogatást a családok által fizetett ún. iskolafenntartási hozzájárulás egészíti ki.

Folyamatosan törekszünk arra, hogy a pályázati lehetőségeket kihasználva további bevételi forrásokat teremtsünk a szakmai-pedagógiai innovációra, szakmai-pedagógiai munkánk színvonalának megőrzésére, illetve emelésére, másrészt azért, hogy szakmai-pedagógiai szolgáltatásaink finanszírozásában relatíve minél kevesebb teher háruljon a családokra.

A KÖZGAZDASÁGI POLITECHNIKUM NEVELÉSI PROGRAMJA

Az iskolában folyó oktató-nevelő munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai - alapértékeink

A Közgazdasági Politechnikumot 1991-ben kilenc pedagógus alapította azzal a szándékkal, hogy a gimnáziumi képzés egy lehetséges, előremutató alternatíváját nyújtsa a közoktatás résztvevőinek. Akkori céljaink között szerepelt az oktatás tartalmának, kereteinek és módszereinek megújítása, ezek alkalmazása a napi gyakorlatban. Alkalmazkodás a munkaerő piaci elvárásokhoz és diákjaink felkészítése ezekre a kihívásokra; személyiségfejlesztés és a diákok személyes igényeinek és törekvéseinek fokozott támogatása. A szülők bevonása az iskola mindennapjaiba, és az ehhez szükséges feltételek és színterek biztosítása. Demokratikus döntési rendszer, és általában a demokratikus értékek, az autonómia, a tolerancia, a társadalmi és kulturális sokféleség tisztelete, valamint a személyes felelősség értékeinek képviselése.

Az alapítók az iskolát közszolgálatnak tekintették, és elismerték a diákok és szülők jogát arra, hogy az iskola arculatának meghatározásában szerepet vállaljanak. Az iskola önfejlesztését minden iskolapolgár (*diák, szülő, tanár*) közös ügyének, közös felelősségének tartották, és az erre szolgáló iskolai fórumokat, intézményeket is megteremtették. Mindez összhangban volt azzal a célkitűzéssel is, hogy a demokrácia játékszabályait ne tananyagként, hanem az iskola napi működésének gyakorlatában sajátítsák el diákjaink. Ehhez az iskola demokratikus döntési rendszere, a tanárok értékközvetítő magatartása is hozzájárult.

A beleszólás joga, a kritika szabadsága, az együtt-cselekvés lehetősége és a diákok személyes igényeire mindig reflektáló, barátságos tanári magatartás révén félelemmentes iskola épült fel, ahová a diákok örömmel járnak.

A személyközpontú pedagógia feltétele egy sajátos nyitott, toleráns, empatikus attitűd, amellyel a felnőttek diákjaik felé fordulnak. Alapja a diákok megismerése, amely lehetővé teszi a személyre szabott pedagógiai eljárások alkalmazását.

A pedagógiai folyamat tartalmát, ütemezését és az alkalmazott pedagógiai eljárásokat és módszereket alárendeljük a személyiségfejlesztés hosszú távú céljainak. Tiszteletben tartjuk az életkori sajátosságokat, figyelembe vesszük diákjaink eltérő fejlődési ütemét. Az intézmény munkarendje és a tartalmi szabályozás elősegíti kreativitásuk kibontakozását, szolgálja mozgásigényüket, érdeklődésüket; módot ad az alkotásra. Időt ad szülőnek, diáknak a választásra.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a barátságos, támogató iskolai légkörnek, a partneri jellegnek a tanár- diák-szülő kapcsolatok minden viszonylatában. Értékelési rendszerünk hangsúlyos eleme a szöveges formában megjelenő fejlesztő értékelés.

Célunk a nyitott, befogadó iskola fenntartása, amelyben megjelenik a mai magyar társadalom sokfélesége. Ennek biztosítására az iskola felvételi rendszere a jogszabályi kötöttségek megengedte kereteken belül rugalmas.

A szociális és készségbeli hátrányok leküzdésére szűrő, felzárkóztató és fejlesztő támogató programokat működtetünk. A szűrőprogram minden belépő diákra kiterjed, az eredmények ismeretében fogalmazzuk meg ajánlásainkat a családok számára, és nyújtunk

felzárkóztató délutáni foglalkozásokat, szükség esetén egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat

Kiemelt célunk a Nat-ban rögzített, a felnőtt élet szempontjából is meghatározó jelentőségű kulcskompetenciák fejlesztése. Ennek megvalósításához számos lehetőséget biztosítunk, amelyekben egyaránt megjelenik a tanulási idő szervezésének hagyományostól eltérő módja, az iskolán kívüli színtereken folyó tanulás, az órákon a frontálistól eltérő tanulásszervezési eljárások és tanulói tevékenységek.

Megtartó képes iskolai közösség megteremtésében vagyunk érdekeltek. Szándékunk az, hogy a gyerekek számára az intézményes kereteken túl is fogódzót adjunk a beilleszkedéshez, kötődéshez, hogy folyamatos, személyes kapcsolatot teremthessenek az őket minden bajaikban, törekvéseikben segítő pedagógussal. Ezért mérsékelt létszámú, maximum 25-28 fős osztályokat alakítunk ki, melyek azonban elég nagyok ahhoz, hogy esélyt adjanak a közösségen belüli változatos kapcsolatrendszer kifejlődésére. A személyközpontú pedagógia alkalmazását segíti az osztályfőnök-párok gyakorlata: két egyenrangú pedagógus közösen irányítja, szervezi, moderálja a rábízott diákközösség életét, a folyamatos kapcsolattartást a szülői házzal.

Nem formálunk igényt a gyermekek egész napjára, azt valljuk, hogy tiszteletben kell tartanunk iskola utáni életprogramjukat - ez is része a személyiség integritásának. Közösségi programokat, a tantárgyakhoz kötődő ismeret- és készségfejlesztő foglalkozásokat azonban bőségesen biztosítunk a délutáni időszakban.

Célunk, hogy a tanulási és személyiségfejlődési nehézségeken átsegítsen az otthonosság, az alkotás lehetősége. Fontos, hogy képesek legyünk megtartani a tanulási nehézségekkel, beilleszkedési problémákkal, családi gondokkal küzdő gyerekeket is, programot adjunk a különleges képességekkel rendelkezőknek, és az iskola közössége ezt is, azt is befogadja. Akkor jó az iskola, ha mindenki otthon lehet benne.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok - fejlesztési területek, nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

Törekvünk, hogy a tanulók szilárd erkölcsi ítéloképességre tegyenek szert; képessé váljanak az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre; a személyiségi és emberi jogok tiszteletére, az erkölcsi értékek megbecsülésére. Tudatosan érvényesítsék életükben a társadalmi igazságosság, méltányosság és szolidaritás értékeit; legyenek érzékenyek a társadalmi problémákra és az ember saját felelősségére a környezetért és a fenntarthatóságért.

Fontosnak tartjuk, hogy a tanulók érdeklődésének és intellektuális befogadóképességének figyelembevételével történjen az erkölcsi-etikai nevelés, és az aktuálisan tanult ismeretekhez, az aktuálisan felvetett kérdésekhez és problémákhoz kapcsolódó módon, mintegy magától értetődően váljon a mindennapi iskolai munka részévé.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A honismeret, a nemzeti értékek tisztelete feltétele az európai azonosságtudatnak, valamint a Föld globális természeti-, technikai és társadalmi rendszereihez való egyenrangú és felelős kapcsolódásnak. A magyar tudománytörténet kiemelkedő személyiségei

munkásságának, a magyar táj természeti értékeinek és szépségeinek meglátogatása, bemutatása erősíti a hazához való kötődést.

Kifejezetten nagy hangsúlyt fordítunk a tőlünk eltérő társadalmak, gazdaságok sajátosságaira, megértésére, továbbá a globalizációs folyamat pozitív és negatív hatásaira, figyelembe véve az eltérő társadalmak és kultúrák reagálását a globális folyamatok szempontjából. Ez elősegíti a különböző társadalmi csoportok, nemzetiségek, népek életformája, kultúrája, értékei iránti érdeklődés és tisztelet kialakulását.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A gyermeki jogok, diákjogok, személyiségi jogok tisztelete iskolánk legalapvetőbb értékei közé tartozik. Tétélesen is megfogalmaztuk, hogy a demokratikus értékek tisztelete többek között azt jelenti, hogy

- a tanárok és diákok jogait egyenlő súllyal kell tiszteletben tartania mindkét félnek a mindennapok gyakorlatában,
- a diákoknak joguk van a félelemmentes iskolához,
- a diákok és szülők szervezeteinek joga van véleményt nyilvánítani, különböző eljárásokat kezdeményezni az iskola ügyeiben,
- az iskolai konfliktusok rendezésében olyan intézmények működnek, amelyek lehetőséget biztosítanak minden érdekelt félnek (diák, tanár, szülő, fenntartó) álláspontja kifejezésére, és a döntéseket is ezeknek az álláspontoknak a figyelembevételével kell meghozni,
- az iskola polgárai egymást minden helyzetben partnernek tekintik,
- az iskola szervezeti és döntési rendszere demokratikus elvek szerint, vagyis a szabad véleménynyilvánítás, választás és képviselő elvei alapján működik,
- tiszteletben tartjuk a lelkiismereti szabadságot, elfogadjuk és értéknek tekintjük a kulturális sokféleséget.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célunk, hogy hozzájáruljunk diákjaink önmagukkal és környezetükkel kapcsolatos harmóniájának kialakításához. Meggyőződésünk szerint ennek alapvető feltétele a helyes önismeret és önértékelés, az önmagunk elfogadásán alapuló önbizalom és az örömeire való képesség. Csak ennek birtokában lesznek képesek diákjaink arra, hogy céljaik megvalósításában kezdeményezően lépjenek fel, szabadon és felelősen képviseljék érdekeiket, a demokratikus értékeket tiszteletben tartó, autonóm állampolgárokká váljanak – ezeket szintén a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatunknak tekintjük.

Az osztályzatokkal történő, minősítő értékelést évente két alkalommal szöveges értékeléssel egészítjük ki. A szöveges értékelésben a tanárok a munkacsoportok által kidolgozott szempontrendszer alapján értékelik az általuk tanított tanulócsoporthoz, illetve minden egyes diák fejlődését. A szöveges értékelésekben egyaránt kitérünk a kognitív, a tanulási és a társas kompetenciákra is.

A szöveges értékelések célja elsősorban a megerősítés, a pozitív folyamatok kiemelése, a következő időszak feladatainak megfogalmazása, de módot adnak a problémák jelzésére és az ezzel kapcsolatos javaslatok megtételére is.

A családi életre nevelés

A tanuló felismeri és megfogalmazza a családban betöltött szerepeket. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához segítséget tud kérni.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmód kialakításában a tudatosan megalapozott, értékorientált nevelés szerepe meghatározó. Célunk, hogy a diákok képesek legyenek az alábbiakra:

- egészséges életmód, helyes táplálkozás, mozgás, a stresszkezelés módszereinek alkalmazása
- a társas viselkedés szabályozása, a konfliktusok kezelése
- önállóság
- a betegség-megelőzés
- a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerése
- a váratlan helyzetek kezelése

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A társas kompetenciák fejlesztésében kihasználunk minden olyan lehetőséget, amit az iskolai élet mindennapjai kínálnak. Mivel sokfélék vagyunk, meg kell tanulni a beilleszkedést, alkalmazkodást, konstruktív együttműködést. Nem várjuk el, hogy diákjaink ezekkel a képességekkel érkezzenek hozzánk, hanem segítjük őket abban, hogy ezek a készségek, képességek kialakuljanak bennük. A beilleszkedés és konstruktív együttműködés csak toleráns, előítélet-mentesen gondolkodó, mások problémáira érzékeny és empatikus szereplőkkel képzelhető el – ezeknek a személyiségvonásoknak pozitív értéket tulajdonítunk. Az iskolai közösségfejlesztés feladatainak megvalósítása a társas kompetenciák fejlesztését is szolgálja. Fontos cél, hogy a tanulók legyenek felkészültek a hátrányos helyzetű és/vagy fogyatékkal élő emberek iránti felelősségvállalásra, önkéntes segítségükre.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy diákjaink környezettudatosan élő, a fenntarthatóságot személyes ügyüknek érző állampolgárokká váljanak, akik képesek az ezzel kapcsolatos problémákat azonosítani és megoldásuk érdekében aktívan fellépni.

Pályaorientáció

Az iskola feladata, hogy felkészítse a diákokat a pályaválasztásra. Ehhez az önismereten kívül kellő tájékozottság szükséges.

A középiskolai tanulmányok befejezésekor a diákok tisztában vannak azzal, hogy életük folyamán többször pályamódosításra kényszerülhetnek. Ezért értik a hatékony, önálló tanulás fontosságát, továbbá az élethosszig tartó tanulás mibenlétét és jelentőségét.

Médiatudatosságra nevelés

A mozgóképi írás-olvasástudás és a kritikai médiatudatosság fejlesztésével a tanulók az életkoruknak megfelelő felkészültséget szereznek a különböző médiaszövegekkel kapcsolatban. Képesek önálló és kritikus attitűd kialakítására, továbbá nyitott szemlélettel használják a hagyományos és az új médiumokat.

A tanulás tanítása

Fontosnak tartjuk, hogy változatos tanulási formákkal, tanítási módszerekkel ismertessük meg diákjainkat. Ne készen kapják az ismereteket, hanem aktív, felfedező munkával vegyenek részt az ismeretek megszerzésében. Ha a gyerekek természetes kíváncsisága a megfelelő támogatással párosul, akkor a kutatásalapú, felfedezettő tanulás is sikeresen alkalmazható. Ennek révén kialakulhat a belső motiváció, a megszerzett tudás öröme, értékének, használhatóságának belátása.

A tanulási képességek fejlesztésekor fontosnak tartjuk azoknak a technikáknak az átadását, amelyek képessé teszik a diákokat a célkitűzésre, a tervszerű munkára, az önértékelésre, az esetleges hibák okainak megértésére és kiküszöbölésére. Ezzel egyben hozzájárulunk a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia fejlesztéséhez is.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk kiemelt alapelve az iskolapolgárok fizikai, szociális és mentális egészségének védelme, fejlesztése. Ennek értelmében céljainkat úgy határozzuk meg, hogy azok hozzájáruljanak az egyén személyiségének tudatos alakításához, egészségi állapotának harmonizálásához.

Az egészségneveléssel kapcsolatos munkát az iskola gyermekvédelmi feladatait is ellátó szociálpedagógusa koordinálja.

Az egészségnevelésben közreműködő szakemberek: az iskolaorvos, a védőnő, az iskolapszichológus, a fejlesztő gyógypedagógus, a pedagógiai vezető, a pedagógiai koordinátor, a természettudomány tanárok és a testkultúra tanárok.

Az egészségnevelés színterei:

- Szaktárgyi ismeretek az egészséges életmódról;
- Testkultúra oktatás, mindennapos testnevelés, mindennapos testmozgás;
- Szűrővizsgálatok az egészségi állapot felmérésére, a problémák feltárására;
- Tanácsadás tanároknak, szülőknek, diákoknak;
- Szükséges esetben szakirányú kivizsgálások;
- Adott esetben külső intézmények igénybevétele;
- Intézményi együttműködések a nevelési tanácsadókkal, a gyermekjóléti szolgálatokkal, a kollégisták esetében a kollégiumokkal.

Az egészségnevelés területén alkalmazott módszerek:

- Prevenációs foglalkozások szakértők vezetésével az osztályidő, egyes szakórák, továbbá egyéni beszélgetések keretében;
- Konfliktuskezelés, esetmegbeszélés a Pedagógiai Műhely, az Iskolabíróság, valamint a családgondozás keretében;
- Kortárs-segítés szervezése;
- Az egészséges táplálkozás kritériumainak érvényesítése az iskolai étkezésben;
- Egészséges és biztonságos iskolai környezet kialakítása, a higiénés viszonyok folyamatos ellenőrzése;
- A mindennapos testnevelés és mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása, gerinctorna foglalkozások, tömegsport-rendezvények, szabadidős programok szervezése;
- A veszélyeztetett diákok gondozása a szociálpedagógus, az iskolapszichológus, az iskolaorvos, az osztályfőnökök és a szülők bevonásával;
- A tanárok felkészítése a drog, az alkohol és a dohányzással kapcsolatos esetek kezelésére.

Szűrések; bemeneti mérés, egyéni fejlesztés, szaktanácsadás

Az első tanítási napokon valamennyi bejövő osztályban részletes orvosi szűrővizsgálatokra (*szem, hallás, ortopédiai*) kerül sor.

A fizikai állapotmérés eszközei:

- vérnyomásmérő

- súly- és magasságmérő
- színlátást vizsgáló berendezés
- látásélesség vizsgáló tábla
- hallásvizsgáló készülék
- centiméter
- légzéskapacitás mérő készülék

A bejövő osztályok számára szervezett általános gerincszűrést valamennyi tanév végén felülvizsgálat követ. Az eredmények alapján az iskolaorvos, illetve a gyógytestnevelő felveszi a kapcsolatot azokkal a családokkal, ahol a diák sajátos fejlesztésre szorul. Ha a diáknak enyhébb a problémája, akkor felajánljuk, ha súlyosabb, akkor kötelezően beutaljuk a gyógytestnevelő által vezetett gerinctorna foglalkozásokra (*hetente kétszer a délutáni sávban 45-45 percben*). A gerinctornára utalt diákoknak legalább hetente egyszer részt kell venniük a foglalkozáson. Látogatniuk kell az órarendi testkultúra órákat is, de az iskolaorvos, a gyógytestnevelő vagy a külső szakember által kiállított szakvélemény alapján bizonyos mozgásformák esetében felmentést kapnak, vagy egyéni differenciálásban részesülnek.

Az egészséges életmódra nevelés és a testkultúra oktatás – a mindennapos testnevelés és a mindennapos testmozgás

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos színtere az iskolai testkultúra oktatás. A mindennapos testnevelés keretében diákjainknak heti négy testkultúra tanórájuk van. Az ötödik órát a diákok számos felkínált, a délutáni sávban vagy hétvégén megszervezett, változatos mozgásformákat tartalmazó sportprogram alapján pontrendszer formájában teljesítik az adott tanévben.

A mindennapos testmozgásra az iskola számos lehetőséget biztosít. Ehhez optimális feltételeket teremt a jól felszerelt tornaház, az udvaron található sportpálya, valamint a hétvégi, szabadidős programok. A tornaház helyiségei a tanítási napokon 17 óráig a diákok önszerveződő csoportjai számára is rendelkezésre állnak; ehhez a testkultúra munkacsoport biztosítja a felügyeletet. Diákjaink délutánonként floorballoznak, pingpongoznak, röplabdáznak, fociznak. A tanév folyamán több házibajnokságot szervezünk, s diákjaink sikeresen képviselik az iskolát a diákolimpiai rendezvényeken is a különböző versenyszámokban.

Az iskolaudvaron nagy befogadóképességű biciklitárolót alakítottunk ki; sok diákunk jár kerékpárral iskolába.

A testkultúra munkacsoport közreműködésével rendszeresen szervezünk olyan tanórán kívüli sporteseményeket, amelyek célja a tömegsportra vonatkozó igények kielégítése, az örömsport, a vidámság, a nem mindennapi kihívás, a magával ragadó hangulat, az egy életre szóló élmény megszerzése.

Az egészségre nevelés fontos terepe a testkultúra oktatás keretein belül az ún. *életmód modul* a 8. évfolyamon és a nyelvi előkészítő évben.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai feladatok

Az elsősegély nyújtási alapismereteket a diákok a természettudomány, a környezeti nevelés és életvitel, illetve a testkultúra foglalkozásokon belül az életmód modul keretében sajátítják el.

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
 - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
 - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
 - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
 - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
 - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
 - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
 - az elsősegélynyújtás alapismereteinek bemutatása és gyakoroltatása.

A környezeti nevelés alapelvei

A környezetvédelem a mindennapi életünk, egészségünk szempontjából meghatározó jelentőségű, ezért óvnunk kell környezetünket, Földünket. A világméretű problémák elhárítása, a környezetszennyezés csökkentése mindenkinek a személyes érdeke, ennek megvalósítása a példamutató, környezettudatos személet kialakításával kezdődik, amelynek egyik fontos színterei (a szülői példamutatás mellett) az iskolák. Az iskolák feladat felkelteni az érdeklődést környezetünk megóvása iránt. A célok elérése érdekében a környezeti nevelésnek különösen a következő irányelveket kell figyelembe vennie:

- a környezet az emberiség közös öröksége,
- a környezet minőségének megőrzése, fenntartása és javítása közös és egyéni kötelesség,
- az általános emberi egészségvédelem és az ökológiai egyensúly fenntartásának része;
- a természeti erőforrásokat előrelátóan és ésszerűen szabad csak felhasználni; és minden egyes ember képes hozzájárulni a környezet védelméhez.

Iskolánk megpályázta, és 2018 szeptember 1-jétől három éves időtartamra elnyerte az ÖKOISKOLA címet.

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelt fontosságunk tekintjük. Ezek fogalmát, tartalmát, módjait diákjaink számára értelmezhetővé és gyakorlatban alkalmazhatóvá kell tennünk:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség (ok-okozati kapcsolatok),
- helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- az alapvető emberi szükségletek,
- az emberi jogok,
- az elővigyázatosság,
- a demokrácia,
- a biológiai sokféleség (biodiverzitás) és megóvásának jelentősége.

A környezeti nevelés célja, feladatai

A környezeti nevelés célja a környezetükért felelős, hitelesen tájékoztatott, tájékozódni és cselekedni képes, tudatos állampolgárok nevelése.

A környezeti nevelés eredeti megfogalmazásban olyan értékek felismerésének és fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint a biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében.

A környezeti nevelés célja, hogy erősítse a társadalmi tudatosságot, főleg a döntési helyzetekben, s alapot teremtsen az egyének számára egy felvilágosult és aktív részvételen alapuló magatartás kialakítására a környezetvédelemben és a természeti erőforrások ésszerű és előrelátó felhasználásában.

A környezeti nevelésnek az életkori sajátosságoknak megfelelő módon az oktatás minden szintjén, valamennyi műveltségterületben meg kell jelennie. Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében ki kell alakítani bennük:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,

- a természetes és mesterséges környezet értékei iránt felelős magatartást és megőrzés igényét,
- a környezet szeretetét, védelmét,
- a biológiai sokféleség megőrzését,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggéseket,
- az egészséges életmód igényét, alkalmazásának módszereit.

A környezeti nevelés céljainak eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése környezeti nevelési programunk kiemelkedően fontos feladata, amelyek között a következők különösen kiemelten szerepelnek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítőkészség,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikáció,
- konfliktuskezelés és cselekvés fejlesztése.

A környezetnevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen, hogy az iskolai élet résztvevői (vagyis az iskolapolgárok) egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezetnevelési munkánk erőforrása is.

Az iskolán belüli (iskolapolgárok közötti) együttműködés

Tanárok: Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. A sikeres környezeti nevelés elérése érdekében a munkacsoportok közötti kapcsolatok erősítése elengedhetetlen. A környezeti nevelés munkájának áttekintése iskolánkban szakmai koordinátori feladat, a koordinátori szerepet az iskola kémia-biológia szakos természettudomány szaktanára látja el.

Diákok: Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Tanárok és diákok: A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és a tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében.

Szülők: Az iskolai környezetnevelés területén alapvető jelentőségű a szülőkkel történő együttműködés. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván.

A nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: Az iskola adminisztratív és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelésnek. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (hiszen a papír életciklusa az élő fánál kezdődik!). Ennek a lehetőségei a féloldalas („féltisztá”) papírok használata, kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás, stb. Példamutató, ha a diákok látják, hogy az iskolaépület takarítása során használt tisztítószer környezetbarát, egészséget nem veszélyeztető termékek. Az iskolai szárazelemgyűjtést kiemelt feladatunknak tekintjük, továbbá évek óta szelektív módon gyűjtjük az iskolai hulladékot.

Iskolán kívüli együttműködések

Az iskolán kívüli együttműködés a környezeti neveléssel is foglalkozó intézményekkel (*múzeumok, állatkert*), civil szervezetekkel, illetve hivatalos szervekkel történő együttműködés keretében valósul meg.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

IX. kerületi középiskola lévén kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy diákjaink szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk, valamint a környezetvédelem fontosságát, igényét elmélyítsük. Munkánk az iskolai élet több területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgy oktatásában és lehetőleg minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. A környezeti nevelés fontosságát a Nat kiemelt helyen kezeli, de sajnos önálló tantárgyként való oktatása a hagyományos középiskolai képzés keretében egyelőre elképzelhetetlen, így elsősorban a természettudomány és a földrajz tantárgyakba ágyazva nyílik lehetőség a tanórai foglalkozások megtartására. A nyelvi előkészítő év intenzív kompetenciafejlesztő programjának keretében a környezeti nevelés és az életvitel heti 1,5 órában önálló modultantárgyként jelenik meg.

Tanórai foglalkozások

A hagyományos tanórai keretek között hozzárendelhetjük az adott témához a megfelelő környezet- és természetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege és a korosztály határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekkel diákjaink a mindennapjaikban találkozhatnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerep jut az önálló ismeretszerzésre is. A szemléltetés során hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeket is felhasználunk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok megfelelő elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan tenni bármit is a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok

Iskolánk a tanórákon kívüli programok keretében is minden lehetséges eszközzel igyekszik a környezeti nevelést megvalósítani, illetve a diákok környezettudatos szemléletét tovább alakítani, formálni.

Kiemelt jelentőségű foglalkozásaink a következők:

- Erdei iskola a 10. évfolyamon
- A Tolerancia-Nap
- Szelektív hulladékgyűjtés az iskolában
- Hulladéklerakó, illetve hulladékégető meglátogatása
- Szennyvíztelep meglátogatása
- Városi iskola szervezése a nyelvi előkészítő évben
- Falukutatás (*társadalomismeret kutatási feladat a 11. évfolyamos tanulmányi kiránduláson a történelem munkacsoport szervezésében*)
- Témahetek

A környezeti nevelés módszerei, eszközei

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választani, amelyek alkalmazásával a környezeti nevelési céljainkat sikeresen képesek leszünk megvalósítani. A környezeti nevelésben az alábbi módszereket tartjuk iskolánkban megvalósíthatónak, amelyekkel színesebb, tartalmasabb órák tarthatók, illetve diákjaink érdeklődését felkelthetjük és elgondolkodtathatjuk a környezetvédelem, az egészségvédelem kérdésköréről:

- Játékos módszerek, csoportos játékok alkalmazása.
- Igényes házi dolgozatok készítése (minden évfolyamon kötelező adott témákból választani).
- Tanulói kiselőadások a környezetvédelem, az egészségvédelem témájában.
- Terepgyakorlati módszerek alkalmazása: egyszerű, célzott megfigyelések végrehajtása, illetve terepen végzett feladatok a tanulmányi kirándulások során.
- A terepgyakorlati módszerekkel fejleszthető a közösség és diákjaink kreativitása, amellyel a közösségépítés módszerei is bekerülnek a környezeti nevelés módszertani készletébe.
- Modellkészítés, környezetvédelmi hatásvizsgálatok, kísérletek.
- Riportok készítése, szoros kapcsolatban az iskolaújsággal.
- Művészeti kifejezés környezetvédelmi témában: vizuális művészet, fotóművészet, vagy az önkifejezést segítő egyéb művészeti ágak.
- Multimédiás módszerek beemelése a környezeti nevelésben.
- Projektmunkák
- Digitális tananyagok használata

Összegzés

Iskolánk környezetnevelési programjával igyekszik annak a felelősségteljes kihívásnak megfelelni, amellyel hozzájárulhat a környezetükért felelősséget érző, környezettudatos polgárok neveléséhez, szemléletük fejlesztéshez. Hiszen a Földet érintő globális problémák ismerete, megoldási lehetőségei és a fenntartható fejlődés lehetőségei a modern természettudományos műveltségen kívül, az általános műveltség szerves része, mindannyiunk közös érdeke.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

- befogadó, nyitott, egymás értékeit tisztelő iskolai közösség megteremtése és folyamatos megújítása,
- támogató, barátságos iskolai légkör kialakítása és őrzése – olyan iskola, ahová a diákok minden nap szívesen jönnek el,
- a Politechnikum értékeinek és hagyományainak tisztelete,
- pozitív, a tanulást, az önfejlesztést és a cselekvő részvételt értéknek tekintő normarendszer fenntartása, átadása,
- élénk és színes iskolai közélet működtetése, amelyben sokféle érdeklődésű diák közeget talál törekvéseihez, és az osztályokon, évfolyamokon túlnyúló kapcsolatrendszer alakíthat ki,
- egymást támogató, szolidáris osztályközösségek kialakítása
- egymással szakmai kérdésekben együttműködő, az iskola pedagógiai programjának elkötelezett, összetartó és jó hangulatú pedagógusközösség.

A közösségfejlesztés szinterei

A közösségfejlesztés első szintere a gólyatábor, amely az első tanév és egyben a politechnikumi tanulmányok bevezetése. Diákjaink itt ismerkednek meg egymással, osztályfőnökeikkel, a gólyatábort szervező felsőbb évfolyamos diákokkal. Itt szereznek tudomást az iskola hagyományairól és azokról a lehetőségekről, amelyeket az iskola a tanórák mellett kínál számukra.

A közösségfejlesztés szintere az osztályidő. Az osztályidő a hagyományos információátadás és kötelező szervezési feladatok mellett minden osztályban egyedien kialakított, bár közös elvek mentén szerveződő együttlét. Itt folyik a közös programok kialakítása, és gyakori forma a beszélgetőkör, ahol az osztályt érdeklő aktuális kérdéseket beszélnek meg.

Az osztályok számos közös programja egyaránt szolgálja a hagyományőrzést - felkészülés a gólyabálra, az IT és IB képviselők megválasztása, közös karácsony, az osztályügyelet megszervezése, - új hagyományok teremtését - a 11. évfolyam „ajándéktanca” a 12. évfolyamnak a szalagavatón – és az osztály belső összetartozásának megerősítését és az aktív részvételt az iskola életében (pl. osztályszínjátszó fesztivál).

Az ügyeleti rendszer évente egyszer lehetőséget biztosít minden osztálynak arra, hogy két héten át részt vegyen az iskola napi feladatainak ellátásában (pl. reggel az érkezők fogadása), és bemutakozzon az iskola nyilvánossága előtt különféle programok szervezésével a szünetekben, délután. Sőt, a honlapon hozzáférhető ún. rendezvénykódex szabályai szerint esti programra is pályázhatnak.

Az iskola nagy közössége számára jelentős esemény minden évben a Poli-Szüli-Nap, amely az egész iskola jó hangulatú közös reggelijével kezdődik, majd a délelőtti folyamán osztályok közötti vetélkedővel folytatódik.

Az Iskolatanács üléseiről, az iskolabírósági tárgyalásokról és az iskolát érintő fontos eseményekről folyamatosan beszámol az iskolaújság, amelyben tanulmányi pályázatok és kiemelkedő diákmunkák is megjelennek, és amely teret ad bármely, diákoktól származó problémafelvetés, vitairat, beszámoló, irodalmi alkotás, egyéb írás megjelenésének is.

Fontos közösségfejlesztő szerepet tölt be a két évtized folyamán kialakult iskolai hagyományok ápolása, illetve az ehhez kapcsolódó rendezvények évenkénti megszervezése.

Tavaszi Művészeti Találkozó (TMT)

Programja:

- osztályszínijátzó fesztivál (*a jelentkező osztályok sokszor maguk írják a darabot, tanári segítséggel készülnek az előadásra sokszor heteken át, és általában az a törekvésük, hogy lehetőleg az osztály minden tagja színpadra lépjen*),
- zenei produkciók (*ének és hangszeres zene, minden lehetséges műfajban, hangszereken és összeállításban, gyakoriak a tanár-diák közös fellépések*),
- táncelőadások,
- rövidfilmek fesztiválja (*az iskolába járó diákok által készített filmek bemutatása, amelyeket neves filmes szakemberek bírálnak, és a közönségzavazatok díjaznak*),
- bármilyen egyéb produkció, amellyel a diákok szeretnék fellépni,
- irodalmi verseny (*a pályaművek beérkezése és publikálása a TMT műsorfüzetében már a TMT előtt megtörténik, a TMT programján a pályaművek nyilvános bírálata szerepel*).

A TMT az iskola egyik legsikeresebb programja, amely minden évben sok diákot, valamint volt diákokat, szülőket, egyéb külső érdeklődőket is vonz.

Kapcsolda

Évente megrendezett attitűdformáló program a Kapcsolda. Ennek keretében sérült gyerekeket fogadunk iskolánkban, akiknek a számára különböző programokat szervezünk. Mivel az integrált nevelés megvalósításához nélkülözhetetlen a többségi diákok, szülők és más helyi szervezetek bevonása is különböző rendezvényekkel, a Kapcsolda programokon együtt vesznek részt a sérült és az egészséges tanulók, az ő tanáraik, szüleik, gondozóik. Célunk, hogy ezzel is hozzájáruljunk diákjaink és tanáraink inkluzív szemléletének erősödéséhez, elősegítsük a szemléletváltást a fogyatékos emberekkel kapcsolatban.

Sportrendezvények

Iskolánkban a tanórán kívüli sportolás, a szabadidős sportesemények meghatározó jelentőségűek. Szervezésükkor a mindennapos testnevelés és mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítását, továbbá a tömegsportra vonatkozó igények kielégítését tartjuk szem előtt.

Célunk olyan események rendezése, amelyeknek a testedzésen túl nagy összetartó, összehozó ereje van, amelyeknek jellemzője az örömsport, a vidámság, a nem mindennapi kihívás, a magával ragadó hangulat, az egy életre szóló élmény megszerzése.

Iskolánk történetének egyik nagy eseménye volt Tornaházunk felépülése. Születésnapját minden évben megünnepeljük (*ún. Tornaházi-parti*). A kora délutántól késő estig tartó rendezvényen a foci, kosárlabda, röplabda és floorball mérkőzések mellett a programot sportbemutatók színesítik, amelyeken többnyire diákjaink és alkalmanként tanáraink lépnek fel különböző, színvonalas produkciókkal.

Évente többször szervezünk túrelő túrákat, hétvégi iskolai versenyeket (*1000 pontos röplabda, POLImpia*)– ilyenkor gyakran több napon át éjjel-nappal folynak a mérkőzések a tanárok és a diákok különböző csapatai között. Tavasszal vagy ősszel az egyik hétvégén kétnapos nagyszabású sportprogramot szervez a testkultúra munkacsoport: bicikli- vagy gyalogtúra, futás, evezés (*Nagy Durranás*). Ezeken a rendezvényeken diákjaink jelentős hányada vesz részt.

Egyéb hétvégi programok

Az iskola igyekszik lehetőséget és helyet biztosítani a szabadidő értelmes, ellenőrzött eltöltésére a hétvégéken is. Az ún. hétvégi „maratonokon” az érdeklődők sok órán át intenzíven foglalkoznak pl. egy zeneszerző munkásságával (*Mozart-maraton*) vagy különböző

filmes produkciókkal, életművekkel (*filmes maratonok*). Minden önszerveződő diákcsoport megpályázhatja e hétvégi programok megrendezését, s általában a lebonyolításhoz szükséges tanári felügyelet ellátására is találnak vállalkozót. A színházi próbák és az osztályszínjátászó fesztivál előkészületei is részben hétvégén zajlanak.

Nomád tábor

A nomád tábor helyszíne Nyugat-Magyarországon, Kistolmács határában van, ahol a sátrak az erdő szomszédságában állnak, a vizet a közeli forrás adja, és nem messze a táborhelytől fürdésre alkalmas tó is van.

A tábori mindennapok szerves része a vízhordás, a közös főzés, közös étkezések, közös mosogatás, az esti tábortűz. Aki éppen nem konyhás, azt változatos és kreatív délelőtti és délutáni programok várják. A nomád tábor egy teljesen másik világ, ahol a lényeg az, hogy együtt legyen a csapat; ahol csak minimális a civilizáció; és ahol nagyon jó eltölteni 10-12 napot. A nomád tábori élmények és a nomádtábori közösség összetartozása életre szóló élmény.

A nomád tábor szervezésében és működtetésében az iskola tanárai mellett önkéntesként végzett diákjaink is nagy számban részt vesznek.

Díjak a Politechnikumban

A tanév végén az Iskolatanács által meghirdetett díjakra - kivéve az évfolyamok által jelölt „Évfolyam diákja” címet - valamennyi iskolapolgár (*diák, szülő, iskolai munkatárs*) jelölhet. A jelölést írásban indokolni kell. A díjak odaítéléséről az Iskolatanács dönt, átadásukra az évzárón kerül sor.

Az „Év szülője” díj

Az a szülő iskolapolgár kaphatja, aki aktívan, segítőkészen részt vállal az iskola életében, munkájában. Jutalma: lila, emblémás póló, oklevél.

Politzer-díj

Olyan iskolapolgár kaphatja, aki valamilyen iskolai médium munkájában rendszeresen részt vesz, alkotásaival gazdagítja, színesíti az iskolarádió/KPTV/Poligráf/PoliÉszter/egyéb kiadványok arculatát. Jutalma: gravírozott töltőtoll, oklevél.

Post-Politechnikum díj

Olyan végzett politechnikumos diák kaphatja, aki középiskolai tanulmányai befejezése után is tesz valamit (rendszeres tevékenység, szolgáltatás, alkotás stb.) az adott tanévben a Politechnikumért. Tárgyi jutalomban, oklevélben részesül.

Fülig Jimmy díj

Felnőtt, nem tanár munkatárs, aki a feladatkörén kívüli kimagasló közösségi, közéleti szerepet tölt be az intézményben.

Az „Év csoportja” díj

Önszerveződő iskolai csoport, amelynek tagjai a tanév során folyamatosan, közösen tevékenykedtek, és ebből a ténykedésből valamilyen tanulmányi, művészeti, közösségi, stb. értékes produkció, eredmény született.

Az Évfolyam diákja-díj

Évfolyamonként egy-egy diák, akit a társai a tanulmányi, közösségi, stb. tevékenysége alapján a legjobbnak ítélnék meg.

A pedagógusok és az osztályfőnökök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a diákok tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztás szerint.

A pedagógus:

- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a diákok életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a diákok adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására: a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás, illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában;
- a diákok tanulmányi előrehaladását egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, s maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a diákok tanulmányi munkáját annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megteremtésére;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a diákokkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül kijavítja;
- a diákok személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, s ennek keretében feladata a tanulók minél alaposabb megismerése, amit folyamatos, tudatos megfigyeléssel, továbbá változatos tartalmú közös szakmai tevékenységek szervezésével valósít meg;
- biztosítja a diákok számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő sikerélmény felfedeztetése, a diákok érdeklődésének, motivációjának fenntartása;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazáró, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megírattja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri a tanítványairól szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintettek tanításkor és osztályzásakor;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- folyamatos önfejlesztéssel gyarapítja szakmai, pedagógiai és módszertani tudását.

Az osztályfőnök:

- céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket;
- a tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe.
- A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása céljából változatos tartalmú szabadidős programokat szervez;
- folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel;
- az osztályidők programját, a feldolgozandó témákat a Nat kiemelt fejlesztési feladatainak, továbbá a pedagógiai programban megfogalmazott értékek, célok és feladatok alapján a diákok bevonásával alakítja ki;
- az életkori sajátosságoknak megfelelő erkölcsi, etikai és társadalmi ismeretek közvetítésével támogatja a diákok szocializációjának, felnőtté válásának folyamatát, fejleszti önismeretüket;
- osztályfőnöki munkájának gyakorlatában személyes példát közvetít az igényes kommunikáció, a kulturált és civilizált magatartás, az empátia és tolerancia, valamint a hatékony együttműködés fontosságára;
- osztályfőnöki munkájának gyakorlatában személyes példaadással is megerősíti a diákok szociális érzékenységét, toleranciáját, erősíti empatikus készségeiket, továbbá az életkori sajátosságokkal összhangban érdeklődésüket a társadalmi problémák iránt.

Iskolánkban sajátos nevelési igényű diákok integrált nevelése is folyik. Az ő számukra az átlagosnál nehezebb feladat az iskolaváltás, illetve a kilépés a munkaerőpiacra. Az átlépő diák és a fogadó környezet kölcsönös alkalmazkodását segítik átvezetési programjaink, amelyeket általános iskolákkal és a munkaerőpiac szereplőivel együttműködésben valósítunk meg. A beilleszkedés segítése, az átvezetés megtervezése és aktív támogatása elsősorban osztályfőnöki feladat, amely informálódást, kapcsolatépítést, tervezést és nagyfokú empátiát igénylő feladat.

A pedagógusok és az osztályfőnökök intézményspecifikus feladatait a politechnikumi kerettanterv tartalmazza.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai eljárások

A sajátos nevelési igényű diákok nevelése, oktatása

A Politechnikum a megalapítása óta (1991) befogadó, vagyis az együttnevelésre nyitott intézményként definiálja magát. Az ezredforduló után egyre több gyermek (*elsősorban BTM, de SNI is*), érkezett olyan szakvéleménnyel, amelyek speciális fejlesztő foglalkozást és fejlesztő gyógypedagógus közreműködését írták elő. 2008 szeptemberétől az iskola hivatalosan is befogadó intézménnyé vált. Az SNI együttnevelésben akkor és azóta is bizonyos korlátokat szab, hogy az épület nem akadálymentesített, műemlék jellege miatt pedig csak egy vállalhatatlan mértékű átépítéssel és költségkerettel lehetne azzá tenni.

A fejlesztő foglalkozások vezetésére 2008 óta alkalmazunk fejlesztő gyógypedagógust. Iskolapszichológust, továbbá gyermekvédelemmel, illetve családgondozással foglalkozó szociálpedagógust már korábban is foglalkoztattunk. A

speciális bánásmódot igénylő gyermekek létszáma a kb. 500 fős intézményben 2008-2017 között folyamatosan növekedett. A 2017-2018-as tanévre beiratkozott tanulók között 28 sajátos nevelésű igényű és mintegy 50 beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő diákunk van. A beiskolázáskor, illetve átjelentkezéskor - amennyire ez lehetséges - igyekszünk érvényesíteni az a szempontot, hogy egy adott évfolyam két vagy három párhuzamos osztályában nagyjából egyező arányban legyenek az SNI-s, illetve BTM-es tanulók.

Ezeknek a diákoknak lehetőséget biztosítunk a követelmények többiekétől eltérő ütemű teljesítésére. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a **TÁMOP-3.4.2.A-11/1 „Sajátos nevelési igényű gyerekek integrációja”** c. pályázati program keretében dolgoztuk ki, és a helyi tantervünket ezzel kiegészítettük.

Az SNI-s diákok fejlődésének támogatására, sikeres iskolai pályafutásának elősegítésére alkalmazott eljárásaink, a tanár feladatai:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak módosulásait
- aktívan részt vesz a tanulói portfólió összeállításában, együttműködik a gyógypedagógussal
- a gyógypedagógussal egyéni fejlesztési tervet készítenek, egyéni haladási ütemet (személyre szabott módszerekkel, technikákkal)
- a szakértői véleményben leírtak alapján értékeli, osztályozza a tanuló teljesítményét
- az órai feladatokat úgy alakítja ki, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók is be tudjanak kapcsolódni a munkába – amennyiben a diagnózis és a gyermek különleges gondozási igénye ezt indokolja, differenciált feladatot ad
- együttműködik azzal/azokkal a szakemberekkel, aki(k) a sajátos nevelési igényű tanulóval/tanulókkal foglalkoznak
- együttműködik az osztályfőnökkel, és a tanuló(ka)t tanító többi szaktanárral
- részt vesz azokon az esetmegbeszéléseken, amelyeken a sajátos nevelési igényű tanulók fejlődését beszélik meg az öt tanítók (pedagógusok, szakemberek)
- együttműködik a tanuló szüleivel
- szakmai konzultációkon vesz részt, szakmai konzultációkat szervez azokkal az iskolában tanító pedagógusokkal, akik más, hasonló problémával küzdő tanulót tanítanak
- részt vesz azokon az iskolai módszertani műhely-foglalkozásokon, ahol a pedagógusok ötleteket cserélnek azokról a módszerekről, amelyeket az sajátos nevelési igényű tanulók hatékony tanulása érdekében lehet használni az órákon
- olyan továbbképzéseken vesz részt, amelyek a sajátos nevelési igényű tanulók integrálását gyakorlati ötletekkel segítik

Az SNI-s diákok fejlődésének támogatására, sikeres iskolai pályafutásának elősegítésére alkalmazott eljárásaink, az iskolai gyógypedagógus feladatai:

- folyamatosan kapcsolatot tart az intézmény vezetőjével, az SNI koordinátorral, a fogadó pedagógusokkal;
- segíti a szakértői vélemény értelmezését a befogadó pedagógusokkal;
- a pedagógus (osztályfőnök) információi, a szakértői vélemény és a gyermek képességeinek, készségeinek felmérése alapján egyéni fejlesztési tervet készít, és az érintett diák tanárai számára hozzáférhetővé teszi a fejlesztési célok, feladatok oktatási, nevelési folyamatba való beépítése céljából;
- javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben,

szükséges megvilágítás, hely-és helyzetváltoztatást segítő bútortok, eszközök alkalmazása stb.);

- segítséget nyújt a sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló szükségleteihez igazodó egyéni tanmenet készítéséhez ill. a harmonizált tanmenetek összeállításához;
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- a tanárok hozzájárulásával hospitál a tanórákon, tanórán kívüli tevékenységeken, hogy a sajátos nevelési igényű gyermeket tanórai környezetben, szabadidős tevékenység közben is megfigyelhesse, segíthesse;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógussal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- a megtartott foglalkozásokat dokumentálja az egyéni fejlődési lapok betétívein;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását;
- segítséget nyújt a többségi tanulók szüleinek társadalmi érzékenyítésében (programok megszervezése, lebonyolítása, részvétel);
- segítséget nyújt, tanácsot ad az otthoni foglalkozás módjához.
- Tanulói portfólió összeállítása, melynek tartalma:
 - tanuló adatai
 - tanuló szakértői véleménye
 - tanuló fejlesztési terve
 - amennyiben átvezetés készült, úgy az átvezetési terve
 - amennyiben utánkövetésbe bevont tanuló, úgy az utánkövetési terve
 - év eleji bemeneti mérések
 - rehabilitációs lap betétíve
 - félévi és év végi szöveges értékelések
 - vizsgálatokhoz pedagógiai vélemények másolata
 - szülő- és pedagóguskonzultációk rövid emlékeztetője

Az iskolába belépő SNI-s diákok beilleszkedésének támogatása

Az SNI-s diákok családja számára már a felvételi időszakban, sőt az előtt is lehetőséget adunk a kapcsolatfelvételre, tájékozódásra, a tanulási környezet és a lehetséges fejlesztő szolgáltatások megismerésére. A felvételt nyert diákokkal már a tavaszi-nyári hónapokban elkezdjük a kapcsolat kialakítását, lehetőséget biztosítunk arra, hogy egymást és osztályfőnökeiket már a tanév kezdete előtt megismerjék, speciális igények esetén azonban ezen túl is lehetőséget biztosítunk például arra, hogy az SNI-s diák megismerje és megszokja azt a környezetet, amelyben aztán társaival együtt kell majd tanulnia. A tanévkezdő gólyatáborba úgy visszük el az ilyen diákokat, hogy ismerjük a szakvéleményüket, beszereztük a lehető legtöbb információt aktuális állapotukról, és az esetlegesen speciális kezelést igénylő helyzetekről.

A továbbiakban az átvezetési folyamat állomásai:

- a tanuló aktuális állapotának felmérése szeptemberben;

- konzultáció szervezése, a tapasztalatok megbeszélése a gyermeket tanító pedagógusokkal, a szülőkkel, a pszichológussal;
- szükség esetén: osztályban tanuló diákok felkészítése osztályidőn (például csapatépítő játékok alkalmazásával), az együttműködés megalapozása;
- diákkal folytatott megbeszélés arról, hogy ő mit szeretne;
- legfontosabb fejlesztendő területek kijelölése (pl. diszlexia, diszgráfia reedukáció), egyéni fejlesztési terv készítése;
- az első hónap tapasztalatai után megbeszélés a szülőkkel;
- a tanárok tájékoztatása, szükség esetén felkészítése váratlan helyzetek esetén követendő eljárásról, ill. a szakvélemény alapján megadott mentességekről;
- a tanév folyamán rendszeres fejlesztés, segítő, támogató légkör biztosítása;
- időről időre konzultáció a diák szaktanárai és a gyógypedagógus között.

Az SNI-s diákok pályaválasztásának, továbbtanulásának és munkaerőpiaci elhelyezkedésének támogatása

A végzős évfolyamok osztályfőnökei segítséget nyújtanak diákjaiknak a pályaválasztásban. Már szeptemberben elkezdődik a felkészülés, tájékozódnak a sajátos nevelési igényű diákok továbbtanulási, illetve pályaválasztási szándékairól. A munka állomásai:

- beszélgetés az érintett diákkal és szüleivel
- pályaaorientációs információk gyűjtése: pályaválasztási tanácsadó, pszichológus, internetes tájékozódás, külföldi lehetőségek feltérképezése
- konzultáció a szaktanárokkal és a gyógypedagógussal, a diák képességeinek, kompetenciáinak, erősségeinek, fejlesztendő területeinek felmérése a továbbtanulás, illetve a munkavállalás szempontjából
- a lehetséges intézmények vagy munkaerőpiaci lehetőségek tanulmányozása, felmérése a diákkal együtt
- továbbtanulási szándék esetén – ha szükséges - a felkészülés kiemelt szaktanári támogatása (próba érettségi egyéni konzultációval és a tapasztalatok összegzésével, a fejlesztés tapasztalatainak megbeszélés)
- munkaerőpiaci elhelyezkedési terv esetén felkészítő foglalkozások a diák számára: önéletrajzírás, álláskeresés, állásinterjú, munkaalkalmassági vizsgálatok
- Munkahelyi beilleszkedést segítő szolgáltatások megismerése
- Utánkövetési terv és utánkövetés, tapasztalatok beépítése

Gyermek- és ifjúságvédelem

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munka célja a segítségnyújtás a hátrányos helyzetben lévő és veszélyeztetett tanulók számára, tágabb értelemben pedig olyan iskolai környezet biztosítása, amely segít megelőzni a szélsőséges helyzetek kialakulását, illetve amelyben az ilyen helyzetek feltárására és a segítségnyújtásra valódi esély kínálkozik.

Meggyőződésünk, hogy az iskola nem háríthatja el magától ezeket a problémákat, hiszen társadalmi megbízásból társadalmi feladatot lát el. Iskolánk alapértékei közé tartozik a személyközpontúság és a felelősségteljes cselekvés, ami az iskolára, mint a tanulók nevelésében közreműködő intézményre is kötelezettségeket ró. A gyermek- és ifjúságvédelmi munkában egyaránt feladatunknak tekintjük a problémafeltárást, a személyes segítségnyújtást, az érintettek érdekeinek és személyiségi jogainak védelmét, az új esélyek teremtését és az iskolai közösség védelmét.

Az iskola alapvető értékei (*felelősség, személyközpontúság, esélyegyenlőség, tolerancia*) alapozzák meg azt a bizalomra épülő iskolai kapcsolatrendszert, amely a problémák kezelésére alkalmas környezet kialakítását segíti elő. Az iskola a nehézségek és konfliktusok vállalására ösztönöz, és ezek kezeléséhez különféle színtereket, segítő kapcsolatokat biztosít.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka fázisai:

- megelőzés
- problémafeltárás
- segítségnyújtás, problémakezelés

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka színterei és tevékenységformái:

- osztályfőnöki munka:
gyerekkövetés, kapcsolattartás a szülőkkel, konzultáció a szaktanárokkal az osztálykonferenciákon és egyéb formában szükség szerint, kapcsolattartás a Szociális Bizottsággal, az ún. mentálhigiénés teammel (*tagjai: az iskolaorvos, a védőnő, a szociálpedagógus, az iskolapszichológus és a fejlesztő gyógypedagógus*) és az Iskolabírósággal;
- prevenciós programok és eljárások:
az egészséges és felelősségteljes életmódra nevelés tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében, drogprevenciós foglalkozások külső szakemberek bevonásával, szülői tanácskozások szervezése kamaszkori problémákról, a szabadidő konstruktív eltöltését ígérő szabadidős programok szervezése a tanulók számára;
- konfliktuskezelés:
konzultáció, mediáció, iskolabírósági esetmegbeszélés, illetve tárgyalás;
- egyéni támogatás nyújtása:
egyéni szerződések, mentorálás, tanácsadás, információnyújtás, pályázati lehetőségek kihasználása;
- egyéb tevékenységek:
az iskolai hiányzások rendszeres követése és kapcsolattartás a szülőkkel (*ennek részletes szabályait a házirend tartalmazza*), a krízishelyzethez vezető körülmények feltárása, óralátogatás, családlátogatás, családgondozás, biztonságos és körültekintő segítségnyújtás baleset vagy rosszullet esetén, kapcsolattartás az iskolán kívüli gyermekjóléti intézményekkel.

A tanulási nehézséggel küzdő diákok felzárkóztatása

A kudarcok okai

A tanulási kudarcok lehetséges okai: tanulási részképesség zavar, magatartási-beilleszkedési nehézségek, az iskola normáitól jelentősen eltérő normákat közvetítő szociokulturális háttér, korábbi iskolai kudarcok, egyéb átmeneti családi, személyes problémák.

A nehézségek feltárása, intézkedési terv készítése

A nehézségek feltárására alkalmat nyújt:

- a tanév eleji szűrővizsgálatok sora a belépő évfolyamokon (*a 7. és a nyelvi előkészítő évfolyam*),
- tantárgyi felmérők, dolgozatok, tanórai tapasztalatok

- a szülőkkal folytatott beszélgetéseken gyűjtött információk,
- az esetleges korábbi szakértői igazolások diagnózisa,
- a diákot tanító tanárok jelzései, konzultációi.

Ezek alapján azonosíthatók a diákok speciális problémái, lemaradásai, nehézségei.

A nehézségek ismeretében az érintett munkatársak (osztályfőnökök, pszichopedagógus, fejlesztő pedagógus) kialakítják azokat a formákat, amelyek a legjobban szolgálják az esetleges tanulási kudarcok megelőzését.

Problémakezelés

A probléma kezelésében nagy szerepe van a személyközpontú pedagógiának, a kiemelt személyes figyelemnek, a gyerekkövetésnek. Ezen túl a konkrét probléma ismeretében aktuális tennivalókat határozzunk meg. Ezek lehetnek:

A kisebb diákok esetében:

- részvétel kötelező felzárkóztató foglalkozáson,
- részvétel kötelező korrepetáláson,
- részvétel kiscsoportos fejlesztő foglalkozáson,
- tanórán differenciált feladatadás,
- tanórán a szaktanár átlagosnál gyakoribb visszajelzése,
- napló vezetése a házi feladatok elkészítéséről, a felszerelés meglétéről,
- az érintett diákok családjával rendszeres, az átlagosnál szorosabb kapcsolattartás.

A nagyobb diákok esetében:

- részvétel kötelező korrepetáláson,
- differenciált feladatadás órán,
- személyre szabott otthoni feladatok adása és fejlesztő jellegű értékelése,
- az érintett diákok családjával rendszeres, az átlagosnál szorosabb kapcsolattartás.

Szociális hátránykompenzáció, esélyteremtés

A Közgazdasági Politechnikum egyik alapértéke a társadalmi szolidaritás, a szociális elkötelezettség. Célunk az, hogy amennyire anyagi helyzetünk és egyéb lehetőségeink engedik, törekedjünk a szociális hátrányok kompenzációjára. Ennek érdekében a nehézséggel küszködő diákoknak igyekszünk segítséget nyújtani.

Az iskola Szociális Bizottsága az iskola éves költségvetésében rendelkezésére bocsátott összeg felhasználásával támogatja a hozzá kérelemmel forduló családokat. A bizottság előzetesen rögzített és közzétett szempontok alapján, de minden egyes eset egyedi elbírálásával, szükség esetén előzetes környezettanulmányt is végezve dönt.

A támogatás formája az iskolafenntartási hozzájárulással kapcsolatos kedvezmény: a költségek teljes vagy részleges átvállalása, fizetési haladék, átütemezés. A támogatás mértékéről és módjáról a bizottság a rendelkezésére álló keret, a kérvényezők száma és a kérvényező anyagi helyzete alapján dönt, egységes szempontrendszer alapján mérlegelve az egyéni körülményeket.

Az iskola pályázati referensének közreműködésével igyekszünk kihasználni a hátrányos helyzetű diákok támogatására kiírt pályázati lehetőségeket is.

A szociális hátrányokból számos olyan további hátrány fakadhat, ami nehezíti a tanulók iskolai beilleszkedését, sikeres iskola pályafutását. Ezen próbálunk segíteni a tehetséggondozással, felzárkóztató programjainkkal, a sokoldalú kompetencia-, készségfejlesztéssel. Az esélyegyenlőség megteremtését célozza képzési rendszerünknek az a sajátossága, hogy a középiskolai képzés első éveiben nem hozunk létre speciális tantervű,

tagozatos osztályokat, hanem heterogén közösségekben az egységes alapokra épülő differenciálás révén biztosítjuk mindenki számára a megfelelő ütemű haladást, és csak a képzés utolsó szakaszában, a továbbtanulásra való felkészülés idején van lehetőség a specializációra.

A hátránykompenzációval és esélyteremtéssel kapcsolatos képzési sajátosságok és tartalmak részletes kifejtését az iskola kerettanterve tartalmazza; az intézményi sajátosságokat a bevezető, a szaktárgyspecifikus elemeket pedig a tantárgyi programok leírása.

A tanulók részvételi jogainak gyakorlása az intézményi döntési folyamatokban

A gyermeki jogok, diákjogok, személyiségi jogok tisztelete iskolánk legalapvetőbb értékei közé tartozik. Tételesen is megfogalmaztuk, hogy a demokratikus értékek tisztelete többek között azt jelenti, hogy

- a tanárok és diákok jogait egyenlő súllyal kell tiszteletben tartania mindkét félnek a mindennapok gyakorlatában,
- a diákoknak joguk van a félelemmentes iskolához,
- a diákok és szülők szervezeteinek joga van véleményt nyilvánítani, különböző eljárásokat kezdeményezni az iskola ügyeiben,
- az iskolai konfliktusok rendezésében olyan intézmények működnek, amelyek lehetőséget biztosítanak minden érdekelt félnek (*diák, tanár, szülő, fenntartó*) álláspontja kifejezésére, és a döntéseket is ezeknek az álláspontoknak a figyelembevételével kell meghozni,
- az iskola polgárai egymást minden helyzetben partnernek tekintik,
- az iskola szervezeti és döntési rendszere demokratikus elvek szerint, vagyis a szabad véleménynyilvánítás, választás és képviselet elvei alapján működik,
- tiszteletben tartjuk a lelkiismereti szabadságot, elfogadjuk és értéknek tekintjük a kulturális sokféleséget.

A demokráciára nevelést egy olyan iskolai közegben valósítjuk meg, amelyben a diákok részben egy demokratikusan működő intézmény napi működését megfigyelve, részben maguk is cselekvő résztvevőként közreműködve sajátíthatják el a demokratikus magatartásformákat és értékeket.

Az érdekképviselő, a felelős szerepvállalás az iskolai mindennapok állandóan megjelenő, intézményes biztosítékokkal ellátott eleme. Diákjaink demokratikus eljárással választott képviselői jelen vannak és egyenrangú félként szavazati joggal rendelkeznek az Iskolatanácsban és az Iskolabíróságban, belső pályázati struktúra alapján részt vesznek az évkezdő táborok szervezésében, és kezdeményezhetik egyéb iskolai programok megrendezését.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei közötti kapcsolattartás formái

Kapcsolattartás a szülőkkel

Tapasztalataink szerint az iskola egy adott diák fejlesztésében, problémáinak megoldásában még a legreménytelenebb helyzetben is csodákra képes akkor, ha a szülők részéről bizalmat és őszinte megerősítést nyer. Szakmai-pedagógiai kudarcaink hátterében szinte minden esetben tetten érhető az iskola kompetenciáját megkérdőjelező, elutasító vagy az együttműködést csak színlelő szülői attitűd. A szülői kapcsolattartás intézményi rendszere és eljárásai az együttműködéshez szükséges bizalom megteremtését és fenntartását célozzák.

A szülőkkel való rendszeres és bizalomra épülő kapcsolat sok segítséget nyújt abban, hogy valóban megismerjük tanítványainkat. Az első évben szeptember-október folyamán az osztályfőnökök minden családdal egyéni beszélgetést kezdeményeznek, amelynek egyik célja az új diák minél sokoldalúbb megismerése, másrészt a szülőkkel kialakítandó hatékony együttműködés megalapozása. Hasonló beszélgetésre kerül sor a végzős évfolyamon, ahol a körvonalazódó, jövőre vonatkozó elképzelések alapján a pályaválasztás iránya a konzultáció fő tárgya, illetve egy olyan együttműködési stratégia kimunkálása, amely leginkább optimális a diák jövőre vonatkozó terveinek támogatása szempontjából. E rögzített alkalmakon túl minden olyan esetben személyesen egyeztetünk a szülőkkel, amikor bármiféle - tanulmányi, magatartási, egészségügyi stb. - probléma adódik, mert a megnyugtató megoldás általában feltételezi a családokkal történő közvetlen és szoros együttműködést. Az osztályfőnökökön és szaktanárokon túl az intézményi egyeztetés és kapcsolattartás fontos szereplői az iskolapszichológusok, a szociálpedagógus, továbbá az SNI-s és BTM-es gyerekek fejlesztésével foglalkozó gyógypedagógusok.

A kapcsolattartást az iskolai szinten szabályozott egyéb fórumok egészítik ki: évente két alkalommal (*novemberben és áprilisban*) az általános fogadónap, illetve az osztályok számára meghirdetett szülői megbeszélések (*szülői értekezletek*). Bizonyos évfolyamokon speciális évfolyam-tájékoztatókat szervezünk. Ezek közül a legfontosabbak a nyelvi előkészítő évvel, továbbá az érettségivel, felvételi pontszámítással, illetve tagozat-fakultációs választással kapcsolatosak. Természetesen eseti megbeszélésekre is sor kerülhet egy-egy évfolyamon, osztályban vagy tanulócsoportban. Ezt nemcsak a tanári, osztályfőnöki oldal, hanem a szülők és a diákok is kezdeményezhetik. A szülők osztályonként megválasztott képviselői részt vesznek az Iskolatanács, továbbá az Iskolabíráóság munkájában.

A szülőkkel való kapcsolattartás és a szülők folyamatos tájékoztatása az iskolai eseményekről, továbbá gyermekük előrehaladásáról új távlatokat nyert a digitális technológia fejlődésével. Mindez a jogszabályok előírta iskolai tanügyigazgatási feladatok ellátását is gyorsabbá, könnyebbé és hatékonyabbá tette. Az elektronikus napló bevezetésével és a hozzáférési jogosultságok személyre szabott kialakításával a szülők az iskolai élet olyan szegmenseibe is betekintést nyernek, amelyekről korábban csak részben, időnként vagy egyáltalán nem kaptak információt.

A korábban kiadvány formájában a családokhoz eljuttatott ún. követelményfüzeteket a honlapon tesszük hozzáférhetővé. Ez évfolyamonként megnevezi az adott tanév speciális szakmai programjait (*tanulmányi kirándulás, témahét, kísérettségi, stb.*), tantárgyanként a témaköröket, követelményeket és értékelési sajátosságokat.

A személyes azonosító segítségével a szülő az iskola honlapján keresztül bármikor beléphet a rendszerbe. Ellenőrizheti gyermeke érdemjegyeit², folyamatosan követheti, hogy melyik tanórán mi történt, tájékozódhat arról, hogy gyermeke pontosan érkezett-e a tanórára, illetve benyújtotta-e már az igazolását, ha korábban mulasztott.

A félévi és év végi értesítőt a programból nyomtatjuk ki, és papíralapon az ún. „Értékelő” kapszos könyvbe fűzve továbbítjuk a családoknak. A hagyományos bizonyítványon túl a dokumentum feltünteti az összes megszerzett érdemjegyet is a súlypontozást segítő kódokkal együtt, továbbá a hiányzásokon (*igazolt és igazolatlan órák száma*) túl a késéseket is a már említett bontásban.

A kapszos könyvben az évente kétszer (*félévkor és a tanév végén*) kiküldött, félévi és év végi érdemjegyeket tartalmazó összegzést valamennyi tárgyból és az osztályfőnökök részéről csoportos és egyéni értékelések egészítik ki.

Ellenőrző könyvet nem használunk. A szülőkkel való közvetlen kapcsolattartás hivatalos adminisztráción túli része a különböző levelező listákon bonyolódik. Az iskolai eseményekről (*szülői értekezlet, általános fogadónap, stb.*) körleveleket postázunk: intézményi, osztályfőnöki vagy szaktanári körben. Valamennyi szaktanár munkahelyi e-mail elérhetősége szerepel a honlapon, tehát a szülők is könnyen elérhetik a szaktanárokat; adott esetben akár személyes konzultációt is kezdeményezhetnek.

A Politechnikum tanóráit az iskola iránt érdeklődők a szaktanárral történő előzetes egyeztetés után szabadon látogathatják.

A „dolgozattábla”

A Politechnikumban az elvárások és a követelmények kiszámíthatóak. **Valamennyi számonkérést - legyen az írásbeli, szóbeli, egyéni vagy csoportos - előre be kell jelenteni.** A témazáró dolgozatok időpontját legalább egy héttel korábban, a röpdolgozatokét pedig minimum az utolsó foglalkozáson. **A tanároknak fel kell tüntetniük a témazáró dolgozatok időpontját egy e célra készített speciális faliújságon, az ún. dolgozattáblán,** amely a földszinti folyosó egyik forgalmas és szembetűnő pontján található.

² A diákok és szülők külön azonosítóval rendelkeznek. Egy kivétellel ugyanazt látják: a beírt érdemjegyeket a szülők csak 48 óra után láthatják, a diákok viszont azonnal. Erre azért van szükség, hogy a diáknak legyen ideje és módja, hogy ő tájékoztassa a szülőt a vonatkozó érdemjegyről.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák (*a továbbiakban: vizsga*) a következők:

- a) javítóvizsga
- b) osztályozó vizsga
- c) különbözeti vizsga
- d) pótló vizsga

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni. A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.
- A vizsgaidőpontokat az iskola honlapján közzétesszük.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben, a pedagógiai vezető engedélyével lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét a pedagógiai vezető hagyja jóvá. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik. A jelentkezési lapot a tanulónak, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselőnek is alá kell írnia. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantervében és a követelményfüzetben foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a diákot - legalább hat héttel a vizsga előtt - a szaktanárok tájékoztatják, a magántanulók esetében az osztályfőnökök közvetítésével. A követelményfüzetek az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozik. Szaktárgyi felmentésre a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján a pedagógiai vezető adhat engedélyt.

A tanulmányok alatti vizsgák eljárásrendje

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát a munkacsoport-vezetők által szervezett háromfős vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőség szerint az a szaktanár, aki a diákot a korábbiakban tanította.
4. A vizsgaelnöki teendőket a pedagógiai vezető vagy a megbízottja látja el.
5. A tanulónak a szóbeli vizsgán a kihúzott tétel (*ami több feladatból állhat*) kidolgozására legalább 30 percet kell biztosítani.
6. A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani és teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzhat vele. Erre is 30 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
7. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, a pedagógiai vezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy

kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.

8. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
9. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
10. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
11. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
12. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és a jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
13. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el.
14. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
15. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A felvétel és az átjelentkezés eljárásrendje

A felvételi eljárást a vonatkozó jogszabályok alapján a központi előírások és határidők szerint a Felvételi Bizottság szervezi meg. A jelentkezéshez a szükséges formanyomtatványok a jelentkezési időszakban az iskola honlapjáról közvetlenül is letölthetőek.

A hét évfolyamos (nyelvi előkészítő évfolyammal kibővített hatosztályos) gimnáziumi képzés

A sikeres felvételt három tényező befolyásolja:

- Az ötödik osztályos év végi és a hatodik osztályos félévi általános iskolai tanulmányi eredmények magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, egy idegen nyelvből és egy természettudományos tárgyból. *(Ha a tanuló magyar nyelvből és irodalomból két érdemjegyet szerzett, akkor azok átlaga számít. A pontszámításba bevont idegen nyelvnek és természettudományos tárgynak azonosnak kell lennie az ötödik osztály végén és a hatodik osztály félévében.)*
- A központi írásbeli felvételi vizsga eredménye.
- A politechnikumi szóbeli vizsga eredménye.

Az írásbeli felvételi vizsgát a jelentkezők iskolánkban vagy más, írásbeli vizsgát szervező intézményben is megírhatják. Akik nálunk szeretnének írásbelizni, azoknak a megadott, december első felében esedékes határidőre nálunk kell jelentkezniük.

A januári írásbeli vizsga két részből áll: egy 45 perces magyar nyelv és irodalom és egy 45 perces matematikai feladatsorból. A vizsgázók a kijavított feladatlapjukat körülbelül két héttel később tekinthetik meg egy előre megadott munkanapon 8-16 óra között.

A hivatalos jelentkezési lapot a jelentkezőknek a megadott februári határidőre kell postázniuk, vagy személyesen behozni az iskolába.

A jelentkezéshez csatolni kell:

- az írásbeli felvételi értékelő lapját;
- a bizonyítványok másolatával hivatalosan igazolt ötödik osztályos év végi és hatodik osztályos félévi eredményeket.

A beérkezett adatok alapján rangsort állítunk össze. A pontszámítás a következő módon történik:

- az írásbeli tesztek eredménye: maximum 50-50, összesen maximum 100 pont;
- a beszámított jegyek átlaga: maximum 50 pont.

A kialakult sorrend és a jelentkezők eredményei alapján körülbelül 120-150 jelentkezőt szóbeli meghallgatásra hívunk be. A szóbeli felvételi két részből áll:

- egy csoportos foglalkozásból (20 pont);
- egy kötetlen témájú egyéni beszélgetésből (30 pont).

A csoportos felvételin az együttműködési készségeket, a kreativitást, a problémamegoldó képességet, a kommunikációs készséget és a koncentrációképességet igyekszünk megfigyelni.

Az egyéni beszélgetés értékelési szempontjai a szövegértés, a kifejezőkészség, a lényegkiemelés képessége, továbbá a diák motivációja, nyitottsága és az érdeklődése.

A szóbeli vizsgákra készülni nem kell, sőt, nem is lehet, ugyanis ezek nem az általános iskolában megtanult ismeretek tételszerű visszakérdezésére épülnek.

A sikeres felvételt a három részeredményből (*általános iskolai hozott pontok, írásbeli vizsga, szóbeli vizsga*) kialakított 200 pontos sorrend határozza meg. A kialakított rangsort - anonim módon, a tanuló azonosítók segítségével - nyilvánosságra hozzuk: kifüggesztjük az iskola előterében, illetve közzé tesszük az iskola honlapján.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az iskola a vizsgafeltételek általános szabályaitól eltérhet. Az erre vonatkozó kérelmet és a hivatalos szakvéleményt az írásbeli jelentkezéskor be kell nyújtani. Ennek alapján döntünk az írásbeli megírásának módjáról. A szakvéleményt természetesen a szóbeli meghallgatás vonatkozó részénél, a szövegértés esetében is figyelembe vesszük

Az öt évfolyamos (*nyelvi előkészítő évfolyammal kibővített négyosztályos*) gimnáziumi képzés

A sikeres felvételt három tényező befolyásolja:

- A hetedik osztályos év végi és a nyolcadik osztályos félévi általános iskolai tanulmányi eredmények magyar nyelv és irodalomból, történelemből, matematikából, egy idegen nyelvből és egy természettudományos tárgyból. (*Ha a tanuló magyar nyelvből és irodalomból két érdemjegyet szerzett, akkor azok átlaga számít. A pontszámításba bevont idegen nyelvnek és természettudományos tárgynak azonosnak kell lennie a hetedik osztály végén és a nyolcadik osztály félévében.*)
- A központi írásbeli felvételi vizsga eredménye.
- A politechnikumi szóbeli vizsga eredménye.

Az írásbeli felvételi vizsgát a jelentkezők iskolánkban vagy más, írásbeli vizsgát szervező intézményben is megírhatják. Akik nálunk szeretnének írásbelizni, azoknak a megadott, december első felében esedékes határidőre nálunk kell jelentkezniük.

A januári írásbeli vizsga két részből áll: egy 45 perces magyar nyelv és irodalom és egy 45 perces matematikai feladatsorból. A vizsgázók a kijavított feladatlapjukat körülbelül két héttel később tekinthetik meg egy előre megadott munkanapon 8-16 óra között.

A hivatalos jelentkezési lapot a jelentkezőknek a megadott februári határidőre kell postázniuk, vagy személyesen behozni az iskolába.

A jelentkezéshez csatolni kell:

- az írásbeli felvételi értékelő lapját;
- a bizonyítványok másolatával hivatalosan igazolt hetedik osztályos év végi és nyolcadik osztályos félévi eredményeket.

A beérkezett adatok alapján rangsort állítunk össze. A pontszámítás a következő módon történik:

- az írásbeli tesztek eredménye: maximum 50-50, összesen maximum 100 pont;
- a beszámított jegyek átlaga: maximum 50 pont.

A kialakult sorrend és a jelentkezők eredményei alapján körülbelül 90-110 jelentkezőt szóbeli meghallgatásra hívunk be. A szóbeli felvételi két részből áll:

- egy csoportos foglalkozásból (*20 pont*);
- egy kötetlen témájú egyéni beszélgetésből (*30 pont*).

A csoportos felvételin az együttműködési készségeket, a kreativitást, a problémamegoldó képességet, a kommunikációs készséget és a koncentrálóképeséget igyekszünk megfigyelni.

Az egyéni beszélgetés értékelési szempontjai a szövegértés, a kifejezőkészség, a lényegkiemelés képessége, továbbá a diák motivációja, nyitottsága és az érdeklődése.

A szóbeli vizsgákra készülni nem kell, sőt, nem is lehet, ugyanis ezek nem az általános iskolában megtanult ismeretek tételszerű visszakérdezésére épülnek.

A sikeres felvételt a három részeredményből (*általános iskolai hozott pontok, írásbeli vizsga, szóbeli vizsga*) kialakított 200 pontos sorrend határozza meg. A kialakított rangsort - anonim módon, a tanulói azonosítók segítségével - nyilvánosságra hozzuk: kifüggesztjük az iskola előterében, illetve közzé tesszük az iskola honlapján.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében az iskola a vizsgafeltételek általános szabályaitól eltérhet. Az erre vonatkozó kérelmet és a hivatalos szakvéleményt az írásbeli jelentkezéskor be kell nyújtani. Ennek alapján döntünk az írásbeli megírásának módjáról. A szakvéleményt természetesen a szóbeli meghallgatás vonatkozó részénél, a szövegértés esetében is figyelembe vesszük

Átjelentkezés

Amennyiben az osztálylétszámok lehetővé teszik, valamennyi évfolyamra fogadunk átjelentkezőket. Az átjelentkezéseket intézményi szinten a Felvételi Bizottság koordinálja.

Az átjelentkezési időszakok a tanév rendjéhez igazodnak:

- A tanév végén (*június közepén*).
- A tanév kezdete előtt (*augusztus végén*).
- Félévzárás után (*január második fele*).

Az átjelentkezéshez az iskola honlapjáról letölthető formanyomtatványt kell benyújtani.

- Az átjelentkezési eljárásban az évfolyam osztályfőnökei kötetlen beszélgetésben tájékoznak a tanuló, illetve a család elkötelezettségéről; a diák motivációjáról, nyitottságáról és érdeklődéséről. Az egyéni beszélgetés tehát a szóbeli felvételihez hasonlóan elsősorban a politechnikumi sikeres léthez elengedhetetlen egyéni és társas kompetenciák meglétét igyekszik vizsgálni.

Az átjelentkezésről az egyéni beszélgetést vezető osztályfőnökök döntenek.

Az átjelentkezés lehetséges, de nem kötelező eleme, hogy a felvételi eljárásban diagnosztizált probléma (*tanulmányi, egészségügyi, mentális, stb.*) megoldásával kapcsolatban az osztályfőnökök megállapodást kötnek a családdal. E dokumentumok tartalma rendkívül szerteágazó: különözetvi vizsga előírása valamely szaktárgyból, az iskolapszichológus vagy szociálpedagógus közreműködése, pedagógiai szakszolgálat igénybe vétele, stb. Ebben az esetben az átjelentkezés feltétele, sőt, hosszú távon a tanulói jogviszony fenntartásának feltétele lehet a megállapodásban foglaltak betartása, a család és az iskola közötti folyamatos konzultáció és együttműködés.

A KÖZGAZDASÁGI POLITECHNIKUM HELYI TANTERVE

A Budapesti Politechnikum Alapítvány, mint a Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium fenntartója a CXC./ 2011. (XII. 29.) Nemzeti Köznevelési Törvény (Nkt.) 9.§-ában foglalt alternatív intézményi sajátosságok szerint „*ILYENEK VAGYUNK*” címmel önálló gimnáziumi kerettantervet dolgozott ki és nyújtott be engedélyezésre 2013. március 25-én. Az iskola nyelvi előkészítő évfolyammal kiegészített hat- és négyosztályos gimnáziumi helyi tanterve az alternatív kerettanterv³ alapján, annak kiegészítésével készült.

A helyi tantervre vonatkozó tartalmi előírások közül a politechnikumi kerettanterv tartalmazza:

- a képzési idő egészére vonatkozó szakmai programot és órakereteket (*100%-os lefedettség*);
- a Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait;
- a választható tantárgyak, foglalkozások rendjét;
- a szaktárgyi programok leírásában a választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, továbbá a vizsgaszintre (*közép- illetve emelt szint*) vonatkozó sajátosságokat és követelményeket;
- a bevezetőben, illetve a szaktárgyi programok leírásában a csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit;
- a nemzetiségi kultúra megismerésére vonatkozó elvárásokat és követelményeket;
- a kiemelt fejlesztési területekkel kapcsolatos feladatok leírásában az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket;
- a gyermekek tanulók esélyegyenlőségét, a hátránykompenzációt és az esélyteremtést szolgáló intézkedéseket és eljárásokat, továbbá a komplex tehetséggondozás formáit;
- a tanuló magatartásának és szorgalmának értékelési, minősítési sajátosságait;
- a 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket.

A helyi tantervre vonatkozó tartalmi előírások közül a politechnikumi kerettantervben nem szerepel:

- az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei;
- az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai,
- az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje;
- a tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési rendje; az értékelés diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái;
- a tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételeit;
- a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek;
- az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei;
- a helyi tanterv kiegészítése a sajátos nevelési igényű tanulókkal szemben támasztható követelményekkel

³ Az EMMI 20120-3/2013/KOIR iktatószámú, 2013. június 26-án kelt határozata engedélyezte a politechnikumi kerettanterv alkalmazását a 2013-2014-es tanévtől.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek kiválasztása az érvényes jogszabályok alapján, az évente nyilvánosságra hozott tankönyvlista alapján történik.

A tankönyvek, taneszközök kiválasztása a munkacsoportok feladata. A választás az alábbi elvek szerint történik:

- összhang a tantervben megfogalmazott célok, követelmények és a tankönyv tartalma között
- korszerűség; a kompetenciafejlesztés követelményei
- összhang a kimeneti követelménnyel
- módszertani sokféleség
- a differenciálás lehetőségei
- megfelelés a tanulók életkori sajátosságainak

Egyes tantárgyak oktatásához (történelem, természettudomány, gazdasági ismeretek, demokráciára nevelés, környezeti nevelés és életvitel, praktikus tanulás) az alternatív kerettantervi célkitűzésekkel összhangban álló saját fejlesztésű tananyagokat, feladatbankot, óraterveket is használunk.

A rászoruló diákok számára a jogszabályi előírásoknak megfelelően, szükség esetén azon túlmenően is az iskola ingyenes tankönyvet biztosít. Az iskola könyvtárában további tartós tankönyvek állnak rendelkezésre, amelyeket igény esetén ki lehet kölcsönözni. Egyes tantárgyakból az iskola minden tanuló számára biztosítja a tartós használatú, ingyenesen kölcsönözhető tankönyvet. Ingyenesen állnak rendelkezésre az iskolai munkát segítő olyan segédletek, mint például a kötelező olvasmányok, az idegen nyelvi szótárak, a nyelvtanulást segítő hanganyagok, matematikai példatárak, függvénytáblázatok.

Az iskolai munkát számos egyéb taneszköz, felszerelés segíti, mint például falitérképek, kézikönyvek, lexikonok, a természettudományos kísérletek eszközei, oktató filmtár, informatikai eszközök. Ezek kiválasztásában, alkalmazásában irányelv, hogy támogassák tantervi céljainkat, a vizualitást, a módszertani sokféleséget, az önálló - egyéni és csoportos - tanulói tevékenységet, a differenciált oktatást.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának sajátosságai

Az otthon végzett munka célja:

- az élethosszig tartó tanulás kompetenciáinak és motivációs hátterének erősítése,
- kulcskompetenciák alkalmazása, illetve fejlesztése,
- tudásszerző kompetenciák alkalmazása és fejlesztése,
- problémamegoldás, gondolkodásfejlesztés
- az önkifejezés és az íráskészség fejlesztése,
- az önálló munkavégzéshez szükséges személyes és társas készségek fejlesztése,
- az órai tevékenységek és információk felidézése, mélyebb megértése, rögzítése,
- gyakorlás, ismeretek alkalmazása,
- felkészülés szóbeli beszámolóra.

Az otthon végzett munka formái:

- feladatmegoldás feladatlapon, munkafüzetben, tankönyvi kérdés- vagy feladatsor alapján,
- különféle segédletek használatának gyakorlása (*atlaszok, lexikonok, internet stb.*),
- önálló megfigyelés, gyűjtés, kutatómunka,
- önálló témafeldolgozás,
- esszéírás,
- olvasás,
- tanulói együttműködést is igénylő projektorientált tevékenység.

Az otthoni feladatok rendszeressége

A tanulók tanórán kívüli terhelése a képzés két szakaszában eltérő módon valósul meg.

A 7-8. évfolyamon jellemző a rendszeres és gyakori (*óráról órára történő*) feladatadás, de ezek a feladatok csak kisebb terjedelműek, kevésbé időigényesek, és elvégzésük a tanulói kompetenciák kisebb körét és alacsonyabb fejlettségi szintjét igényli. A kiszámítható és rendszeres feladat-adás (és feladat-ellenőrzés) ebben az életkorban azért is különösen fontos, mivel ekkor alakulnak ki, illetve rögzülnek azok a tanulási szokások, amelyeket a tanulók a későbbi években már csak kevésbé változtatnak meg. A nyelvi előkészítő év folyamán a rendszeresség még ugyanolyan fontos, de itt már megjelennek a hosszabb idő alatt elvégzendő, nagyobb önállóságot igénylő feladatok is, és ez folytatódik a 9-10. évfolyamon is. Ezek megoldása több kompetenciaterület együttes működését igényli.

A 11-12. évfolyamon az otthoni feladatvégzést az iskola a korábbiaknál már kisebb mértékben irányítja. Egyes tantárgyakból ugyan – a tantárgy jellege miatt – továbbra is jellemzőek az óráról órára feladott, állandó gyakorlást, készségfejlesztést és rögzítést célzó feladatok, de számos tantárgy esetében előtérbe kerülnek a nagyobb lélegzetű, önálló és komplex tevékenységet és/vagy tanulói együttműködést igénylő feladatok, amelyek heti, havi vagy negyedévi rendszerességgel jelennek meg.

A tanórán kívüli feladatok és a differenciálás

A differenciálás a tanórán kívüli feladatok esetében általában öndifferenciálással vagy – pl. projektorientált, együttműködést igénylő feladatok esetében – a csoporton belüli szereposztás, eltérő jellegű és nehézségű feladatok választása révén valósul meg. Erre a választható feladatok széles köre, ill. a felsőbb évfolyamokon a különböző projektfeladatok

széles kínálata ad lehetőséget. A választást tanári ajánlás is segítheti, ha a tanulók ezt igénylik. A választható feladatok között egyaránt előfordulnak kötelezően és szabadon választott feladatok, az előbbieket esetében valamilyen feladat választása mindenki számára kötelező, az utóbbi esetben a feladatválasztás fakultatív.

A tanórán kívüli (otthoni) feladatok gyakorisága és átlagos időigénye az egyes képzési szakaszokban tantárgyanként

7-10. évfolyam

Tantárgyak	otthoni feladat gyakorisága	otthoni feladat időigénye
Alkotás	nincs	0
Ének	nincs	0
Rajz	nincs	0
Informatika	nincs	0
Angol	óráról órára	2-3 óra/hét
Angol a nyelvi előkészítő évfolyamon	napról napra	8-10 óra/hét
Második idegen nyelv	óráról órára	1-2 óra/hét
Beszédművelés	nincs	0
Kommunikáció/Praktikus tanulás	óráról órára	0,5 óra/hét
Művészetismeret/Dráma	óráról órára	2-4 óra/hét*
Matematika	óráról órára	0,5-1 óra
Diákvállalkozási program	hetente	0,5 óra/hét
Történelem/Demokráciára nevelés	óráról órára	1-2 óra/hét
Természettudomány/Környezeti nevelés és életvitel	óráról órára, + megállapodás szerint kb. negyedévente	0,5-3 óra/hét-
Földrajz	óráról órára	0,5-1 óra/hét

*kötelező olvasmányokkal együtt

11-12. évfolyam

Tantárgyak	otthoni feladat gyakorisága	otthoni feladat időigénye
Angol	óráról órára	1-1,5 óra/hét
Második idegen nyelv	óráról órára	2-2,5 óra/hét
Kommunikáció	óráról órára	0,5 óra/hét
Művészetismeret	óráról órára	2-3 óra/hét
Művészetismeret tagozat	óráról órára+havonta	3-5 óra/hét+ 10 óra/hónap
Matematika	óráról órára	0,5-1,5 óra
Matematika tagozat	óráról órára	2-5 óra/hét
Gazdasági ismeretek	óráról órára	0,5-1 óra/hét
Gazdasági ismeretek tagozat	óráról órára	2-4 óra
Történelem	hetente	2-2,5 óra/hét
Történelem tagozat	hetente +havonta	3-5 óra/hét+10 óra/hónap
Természettudomány	havonta vagy negyedévente	4-8 óra/hónap
Fakultációk	változó	0-5 óra/hét

Az értékelési rendszer

A Közgazdasági Politechnikum értékelési rendszere kiszámítható és átlátható, de személyre szabott és részletes.

Alapelvek, kapcsolódásuk az iskolai célokhöz; pedagógiai funkciók

1. Alapelv a személyesség, folyamatosság, kiszámíthatóság, valamint az átjárhatóság biztosítása.
 - a) Törekszünk arra, hogy a gyerekekről minél többet tudjunk, ami nevelésüket, oktatásukat segíti. Ez természetesen nem jelenhet tolakodást, személyes és családi szférájukba való illetlen és illetéktelen behatolást. „Gyermekkövető” pedagógiai stratégiánk (és taktikánk) szolgálatot jelent meggyőződésünk szerint. A gyerekek érdekeit szem előtt tartó pedagógiai munkát. Törekvünk, hogy lássuk a személyiséget, s tekintettel is legyünk rá. Az egyéniség tiszteletben tartásával, a másságok megőrzésével kívánjuk a közösségi és egyéni nevelődést szolgálni.
 - b) Ahogyan a nevelői-oktatói munka folyamatos, ugyanúgy törekednünk kell arra, hogy az értékelés is az legyen. Jó, ha a diák teljesítményének értékével tisztában van. Fontos a diagnosztizálás, annak érdekében is, hogy a kiemelt mérőpontokon a diákok munkája eredményes legyen. A folyamatos értékelés motivációs erejében is bízunk. Saját eddigi teljesítményük meghaladása lehet a diákok számára az egyik legfontosabb kihívás és dicsőség.
 - c) A Politechnikumban nincs meglepetésszerű dolgozat, feleltetés. A diákok tisztában vannak azzal, hogy a napi munkamenet részeként mikor s milyen módon kell számot adniuk képességeik, készségeik s tudásuk fejlődéséről. Felkészülésüket tudják tervezni, életük jobban beoszthatóvá válik.
 - d) Az iskola oktatási rendje lehetővé teszi, hogy azok a diákok, akik tanulmányaik közben arra az elhatározásra jutnak, hogy nem a Politechnikumban kívánják azokat folytatni, iskolát válthassanak.
2. A pedagógiai folyamat időt ad a gyerekeknek az alapos felkészülésre, a tanároknak pedig lehetőséget a differenciált értékelési formák (eszközök) megteremtésére és alkalmazására. Értjük ezalatt az írásbeli és szóbeli értékelést, a szöveges és/vagy számszerű visszajelzést, a számonkérési lehetőségek változatosságát a hagyományos formáktól (*dolgozat, röpdolgozat, házi dolgozat, felelés, kiselőadás*) a némiképp rendhagyóig (*csoporthoz vetélkedő, kutatólap feldolgozása, osztályszínpadi bemutató, könyvtár/galériabeli kiállítás stb.*). A tananyagszervezésben, s így az értékelés során is szerepet kap a projekt-módszer. Az egyes beszámoltatási, értékelési formák alkalmazásának tantárgyankénti gyakoriságáról, az értékelésben betöltött súlyáról a munkacsoportok önállóan döntenek. Az elvárt követelmény csupán annyi, hogy ezek a formák változatosak legyenek, kerüljék az írásbeli beszámoltatás egyoldalú túlsúlyát, összhangban álljanak az iskolai fejlesztés céljaival, és a fejlesztés minden területén mérjék a pedagógiai folyamat eredményességét.

Az értékelés szempontjai

1. A készségek, képességek fejlesztése fokozott igény, ezek közül is kiemelkedően:
 - a felelősségvállalás és –viselés
 - a kreativitás
 - az együttműködési képesség
 - a tudatos eszközhasználati jártasság.

Mindezek meglétének, minőségének megítélése kevésbé vagy egyáltalán nem jelenik meg a számszerű értékelésben, sokkal inkább a szóvegesben. Sajátos, a gyerekek személyiségéhez igazított szempontokat is figyelembe vehetnek az osztályfőnökök szóveges értékelésük megfogalmazásakor.

2. A Nat, a politechnikumi kerettanterv, a helyi tanterv, továbbá a kétszintű érettségi vizsga előírásainak való megfelelés. Magától értetődően a törvényi formák tiszteletben tartása, a központi előírások figyelembe vétele alapkövetelmény.
3. A diákok szakmai munkája (tanulmányi előrehaladása) az iskolai élet meghatározó eleme. Iskolaújsságunk rendszeresen közli a nyelvvizsgát tett és a tanulmányi versenyeken sikeres tanulók névsorát. A kitűnők az évvzárón könyvjutalomban részesülnek. A „*Soroló*” nevű iskolai pontverseny, amelynek aktuális állása a honlapon követhető, első hat helyezette pedig jelentős mértékű díjazásban részesül, igyekszik figyelembe venni valamennyi kiemelkedő, egyéni és csoportos megnyilvánulást: a tanulmányok, a művészetek, a sport és a közösségért végzett munka területén.

Az értékelés szereplői, az értékelés formái, rendszeressége

Az egymáshoz közel álló, mégis némiképpen különböző értékelési módok arra szolgálnak, hogy figyelembe vegyük az életkori sajátosságokat, a gyerekek érettségét, döntésképeségét, valamint a fokozatosság elvét.

Az értékelés fő felelőssége a szaktanáré.

Az értékelési rendszer

A számonkérés a tanév elején tisztázott feltételek alapján történik. A szaktárgyi sajátosságokat az egyes évfolyamokra összeállított és a honlapon közzétett ún. követelményfüzetek vonatkozó részei rögzítik, továbbá a szaktanárok ismertetik.

A dolgozatok időpontját legalább egy héttel előre be kell jelenteni, illetve az erre szolgáló faliújságra („*dolgozattábla*”) ki kell írni. Az időpontokat megváltoztatni csak a tanulócsoporthoz egyetértéssel lehet. Egy nap legfeljebb két tantárgyból lehet a faliújságon dokumentált "nagy" számonkérés. Aki hosszabb betegség következtében igazoltan hiányzik, az dolgozatát egy szaktanárával egyeztetett tanításon kívüli időpontban pótolhatja.

A kisebb dolgozatok (*röpdolgozatok*) időpontját legalább egy tanórával korábban közölni kell.

A dolgozatokat maximum két hét (*tíz munkanap*) alatt kell kijavítani és kiosztani. Amennyiben a tanár a határidőt túllépi, a diákoknak - akár egyénileg, akár közösen - nem kötelező elfogadni az aktuális érdemjegyet.

A 11-12. évfolyamon negyedévenként a diákok a kötelező tárgyak közül kettőből egy-egy témazáró dolgozatot javíthatnak. A javításra jelentkezni kell; lebonyolítása speciális beosztás szerint egy erre fenntartott tanítási napon történik. A javított jegy - függetlenül attól, hogy jobb vagy rosszabb a korábnál - felülírja a korábbi érdemjegyet.

A szaktárgyi követelmények tartalmazzák, hogy egy adott tárgy esetében a dolgozatokon kívül milyen egyéb tevékenységek, feladatok, értékelési formák (*órai munka, házi feladat, projekt, kiselőadás stb.*) jelennek meg. Ugyanígy a munkacsoportok döntenek arról, hogy a felszerelés hiányát milyen módon és milyen arányban érvényesítik az értékelésben.

Egyes tárgyakból - évente legalább egy alkalommal és előre rögzített módon - szóbeli számonkérésre is sor kerül. Ennek idejét és a lebonyolítás módját a munkacsoportok szabályozzák. Az előzetesen egyeztetett, de délutánra ütemezett szóbeli számonkérésen kötelező a részvétel. A szóbeli feleletre adott jegy az összefoglaló dolgozatokra szerzett jeggyel egyenértékű jegynek minősül.

A félévi értékelés két részből áll: egy helyzetjelző osztályzatból és egy alapos, szaktárgyspecifikus szempontok alapján összeállított szöveges értékelésből. Az év végi érdemjegyet a teljes tanév összeredménye határozza meg. Az év végi értékelés is osztályzatból és szöveges értékelésből áll. Félévkor és év végén az osztályfőnökök szöveges összegző értékelést adnak a diák munkájáról, magatartásáról, szorgalmáról stb.

A 2006-2007-es tanévtől az iskolai adminisztrációt (*a tanulók, szülők és alkalmazottak személyes adatai, haladási napló, késések, hiányzások, helyettesítések, érdemjegyek, félévi és év végi érdemjegy-összesítők*) az Aromo nevű szoftver segítségével digitálisan vezetjük.

A személyes azonosító segítségével a szülő az iskola honlapján keresztül bármikor beléphet a rendszerbe. Ellenőrizheti gyermeke érdemjegyeit⁴, folyamatosan követheti, hogy melyik tanórán mi történt, tájékozódhat arról, hogy gyermeke pontosan érkezett-e a tanórára, illetve benyújtotta-e már az igazolását, ha korábban mulasztott.

Az érdemjegyek kódolásának rendszerét a munkacsoportok igényei szerint intézményesen alakítottuk ki. A legördülő sáv valamennyi variációt felkínálja. Az érdemjegy kódolás nagyon fontos, hiszen a megszerzett érdemjegyek nem azonos súlyúak. Pl. egy röpdolgozat („r” *betű szerepel a jegy mellett*) nem egyenértékű egy témazáró dolgozattal („d” *betű a jegy mellett*). A szülőnek figyelmeztető jelzés, ha az elégtelen mellett a „hf” szerepel, hiszen ha a gyerek sorozatosan nem írt házit, akkor ezzel otthon is teendő van. A hagyományos évközi érdemjegyek mellett külön opció a félévi és év végi érdemjegy, amelyeknek természetesen nincs kódja.

A félévi és év végi értesítőt a programból nyomtatjuk ki, és papíralapon az ún. „Értékelő” kapszos könyvbe fűzve továbbítjuk a családoknak. A hagyományos bizonyítványon túl a dokumentum feltünteti az összes megszerzett érdemjegyet is a súlypontozást segítő kódokkal együtt, továbbá a hiányzásokon (*igazolt és igazolatlan órák száma*) túl a késéseket is a már említett bontásban.

Mivel az Aromo alapján kinyomtatott, intézményileg hitelesített lap tartalma, struktúrája ránézésre nem igazán egyértelmű - beleértve az érdemjegykódolás sajátosságait is - ezért első alkalommal egy tájékoztató oldalt is mellékelünk, amely pontról pontra elmagyarázza valamennyi jelölés mibenlétét, és a kapszos könyvbe fűzve a továbbiakban is informatív.

⁴ A diákok és szülők külön azonosítóval rendelkeznek. Egy kivétellel ugyanazt látják: a beírt érdemjegyeket a szülők csak 48 óra után láthatják, a diákok viszont azonnal. Erre azért van szükség, hogy a diáknak legyen ideje és módja, hogy ő tájékoztassa a szülőt a vonatkozó érdemjegyről.

Az iskolai továbbhaladás feltételei

1. A diák a következő évfolyamba léphet, ha az év végi tantárgyi érdemjegyek egyike sem elégtelen.

2. Ha a diáknak elégtelen érdemjegye van

a) maximum három tárgyból, akkor augusztus végén javítóvizsgát tehet,

b) háromnál több elégtelen esetén a diáknak évet kell ismételnie.

3. Az évi 250 órát meghaladó hiányzás, illetve egy tantárgyból az éves óraszám 30 százalékát meghaladó hiányzás esetén a továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló osztályozható legyen. Ellenkező esetben a vonatkozó tárgyból/tárgyakból a diáknak osztályozó vizsgát kell tennie.

A tanulók fizikai állapotmérése

A fizikai állapotfelmérést évente kétszer végezzük el, ősszel, a tanév megkezdésekor, és tavasszal, a tanév vége felé.

- Az állóképesség felmérése futással (*Cooper-teszt*).
- Atlétikai teljesítménymérés (*távolugrás, magasugrás, súlypontemelkedés*).
- Az állóképesség felmérése úszással (*iramra törekvéssel*).
- A fizikai állapotfelmérés része a gerincszűrés.

A sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó külön követelmények

Művészetismeret-kommunikáció

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak –egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Beszéd fogyatékos tanulók

A beszéd fogyatékos tanulóknál a magyar nyelv grammatikai struktúrájának tudatos felépítésével kerül fejlesztésre a kifejező beszéd, a szövegértés, valamint az írott nyelv elsajátítása.

Kiemelt szerepet kap a mentális lexikon folyamatos fejlesztése az életkor és a beszéd fogyatékos sajátosságainak függvényében, a fogalomalkotás kialakítása, emellett segítő számítógépes programok használata (helyesírás ellenőrző program, stb.)

A kommunikációban a pragmatikai és a nem verbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

A fejlesztés fő célterülete a kommunikáció, mint a kapcsolatteremtés és fenntartás, valamint az információcsere eszköze. Minden autisztikus gyermeknél – függetlenül verbális képességeik színvonalától – elsődleges cél az egyén képességszintjének megfelelő kommunikációs kompetencia fejlesztése.

Mivel a fejlődési zavar kihat a szókincs, jelentés, nyelvtan és nyelvi funkciók elsajátítására, rugalmas alkalmazására, hiányozhatnak vagy sérülhetnek azok a képességek, melyek lehetővé teszik a helyzetnek megfelelő személyközi kommunikációt és a nyelvi úton történő ismeretszerzést, ezért ezek fejlesztése, vagy kompenzációja kiemelt feladat.

Hallássérült tanulók

Komplex nyelvi fejlesztésre van szükség a hallássérült tanulók esetében, speciális feladatokkal, módszerekkel a nyelvi kommunikáció mind teljesebb értékű elsajátításának céljából. A tananyagot differenciáljuk, redukáljuk, és helyettesítjük az irodalmi műveket a tanulók nyelvi állapota, fejlettségi szintje szerint.

Mozgáskorlátozott tanulók

Az anyanyelvi kommunikáció teszi lehetővé a társas kapcsolatok kialakítását, a gondolatok közlését, az információ megszerzését és közvetítését – ezek mindegyike hatással

van a mozgáskorlátozott tanulók önálló életvitelének kialakítására, illetve szűkebb és tágabb környezetükbe történő beilleszkedésére, ezért fejlesztése kiemelten fontos.

Amennyiben – a sérülés következtében – akadályozott a szóbeli, vagy az írásbeli kommunikáció, a képességek speciális módszerekkel történő fejlesztésére, vagy kompenzációra van szükség, igazodva a tanuló mozgásállapotához, illetve az életkorához.

Az írásbeli kommunikáció akadályozottsága a technikai eszközök (számítógép, adaptációk, kommunikátorok) használatával kompenzálható.

A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók

A vak és aliglátó gyermek ismeretelsajátításában elsődleges szerepe van a verbális kommunikációnak. Azokon a területeken, amelyek csak vizuálisan érzékelhetők (pl. színek, fények, fényképek, festmények, távolság, monumentalitás érzékelése), a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt sokoldalú megközelítéssel, érzékeltetéssel lehet kialakítani. Kiemelt szerepet kap a szóbeli számonkérés.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyes tantárgyak témaköreit, azok tartalmát és követelményeit a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesítjük. A tanítási-tanulási folyamatot speciális pedagógiai módszerekkel és eszközökkel segítjük.

Kiemelten kezeljük az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek. Célzottan mégis a Történelem és társadalomismeret, a Művészetismeret-kommunikáció és az Alkotás tárgyakban kapnak nagy szerepet.

A Művészetismeret-kommunikáció tantárgyban ezen kívül a beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a kiemelt cél.

Történelem és társadalomismeret

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak –egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Beszéd fogyatékos tanulók

Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelmdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe. Nagy hangsúlyt helyezünk a

tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.

A pedagógus célja, hogy felébressze a gyermek motivációját arra, hogy részt vegyen a szociális kommunikációban, képes legyen véleményét vitában, eszmecsereben képviselni (ütköztetni, egyeztetni stb.), illetve az őt körülvevő világban tájékozódni.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

A történelmi időszemléletet, képzelőerőt, valamint az elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak, a szociális és állampolgári kompetencia körébe tartozó ismeretek, képességek és attitűdök teljeskörű elsajátítása mélyebb szociális megértést feltételez. Mivel az autizmus spektrum zavarok lényegi jellemzője a szociális megértés sérülése, az érintett tanulók esetében elsősorban a tények, ismeretek, együttélési szabályok elsajátítása az elsődleges.

Hallássérült tanulók

A műveltségi terület speciális fejlesztési tartalmát képezi a tér-idő viszonylatok kialakítása, a tájékozódási képesség, a történelekből, folyamatokból a tendenciák felismertetése. Mindez segítséget nyújt a hallássérült embernek sajátos problémái miatti akadályozott helyzetében a társadalmi környezetben való eligazodásához, szocializációjához.

A tananyagot differenciáljuk, redukáljuk, és helyettesítjük az ismeretanyagot a tanulók nyelvi állapota, fejlettségi szintje szerint.

Mozgáskorlátozott tanulók

A társadalomban való aktív részvételt segítő szükség a tantárgy keretein belül a társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlása.

Mintaadást nyújthat az alkotó, értelmes életcélok kitűzéséhez a fogyatékos személyek történelmi tevékenységének bemutatása. Sajátos tartalmat jelenthet a fogyatékos személyek társadalmi megítélése a történelem során, a társadalmi, politikai helyzet, a kulturális színvonal és a fogyatékos személyek helyzete, megítélése közötti összefüggés, a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályok és érdekvédelmi szerveződések, fogyatékosokkal foglalkozó intézmények ismerete.

A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók

A műveltségi terület esetében kiemelt cél, hogy a tanulók tájékozódni tudjanak a társadalmi környezetben, minél több közvetlen tapasztalatot, állandóan bővíthető ismeretet szerezzenek a társadalmi valóságról. A tantárgy oktatásánál speciális szemléltető eszköz (a domború térkép, illetve a domború ábra) segíthetik a tanulók tájékozódását. Az interneten történő információgyűjtés során szükség esetén megengedett optikai segédeszköz, speciális képernyőnagyító-, olvasó szoftver alkalmazása. A társadalmi ismeretek tekintetében fontos megismertetni a tanulókkal a látássérültekre vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződések.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetőek, a tanítási-tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel segíti mindezt.

Kiemelten kezeljük az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek. Célzottan mégis a

Történelem és társadalomismeret, a Művészetismeret-kommunikáció és az Alkotás tárgyakban kapnak nagy szerepet.

Matematika

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Mozgáskorlátozott tanulók

A matematikai kulcskompetencia fejlesztése beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamatába.

A mozgáskorlátozott tanulók többsége meg tud felelni a kerettantervben megfogalmazott elvárásoknak.

A pedagógiai fejlesztő folyamat során alkalmazzuk a differenciálást és szem előtt tartjuk a fokozatosság elvét, hogy segíteni tudjuk a tanulót a követelmények teljesítése során.

A problémamegoldó-képesség, az összefüggések felismerése és gyakorlati alkalmazása hozzájárul az önálló életvitel, az önrendelkező életforma kialakulásához, így a területet kiemelt módon fejlesztjük. Az ismeretelsajátítás, képességfejlesztés során, ha szükséges, speciális eszközöket alkalmazunk.

Hallássérült tanulók

A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de a matematika műveltségi területhez tartozó tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye. A fejlesztés kiemelt feladatai közé tartozik a felzárkóztatás, differenciálás, valamint a tehetséggondozás. A kerettanterv/helyi tanterv szintjén az egyes tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez szükséges módon differenciálunk.

A hallássérülésből adódó szókincs-, és beszédértésbeli, a szövegértő olvasásbeli eltérések kihat/hat/nak a gondolkodási műveletek flexibilitására. A matematikai gondolkodás fejlesztését a tevékenykedtetéssel, a manipuláció, a speciális szemléltetés és tananyagok – interaktív tábla és digitális tananyagok alkalmazásával valósítjuk meg.

A valóságos élethelyzetekben előforduló matematikai tartalmak megragadása mellett egyidejűleg az ezt leíró nyelvi kifejezésformák begyakorlását a gyógypedagógus bevonásával valósítjuk meg.

A matematikai tartalmakat a szókincsüknek, szövegértésüknek, nyelvi fejlettségüknek megfelelő szintű szöveges feladatokban reprezentáljuk számukra.

Kiemelt jelentőségűnek tartjuk a szemléltetést, melyben a valós élethelyzetek megélése, és a verbális megfogalmazással kísért konkrét tárgyi tevékenykedtetés továbbra is központi szerepet kap az interaktív tanulási lehetőségek alkalmazása mellett.

A matematikai jelrendszer – matematikai jelek, formulák – készségszintű alkalmazása a gondolkodásfejlesztés mellett elősegíti a nyelvi kompetencia fejlődését is.

Az auditív csatorna részleges vagy teljes kiesése miatt a hallássérült gyermekeknek a matematikai kompetencia kialakulásához több időre, rendszeres gyakorlásra, ismétlésre van szükségük, ezért biztosítjuk a korrepetálás lehetőségét.

Mivel a hallássérült tanulók erősen motiváltak a digitális eszközök használatában, ezt a motivációt kihasználjuk matematika órákon is.

A helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez illeszkedő módon differenciálunk, egyes esetekben a szakértői vélemény alapján és az érettségi követelmények figyelembe vételével redukáljuk az ismeretanyagot.

Autizmus spektrumzavar

Kiemelkedő jelentőségű a megismerési képességek fejlesztése, az önellenőrzés tanítása, az ismeretek önálló, gyakorlati alkalmazásának segítése, a problémamegoldás menetének tanítása. Különös hangsúlyt kap az oktatás szemléletes és konkrét jellege, a cselekvéses tanulás alkalmazása.

A matematikai ismeretek elsajátításában és a matematikai képességekben nagy egyéni különbségekre számíthatunk az autizmus spektrumán, a kiemelkedő matematikai tehetségtől a súlyos megértési nehézségekig terjedően. Cél a matematikai műveltség és kompetencia egyén által elérhető legmagasabb szintjének biztosítása.

Esetükben számolni kell azzal, hogy a matematikai kulcskompetenciához rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani.

Ezek mellett figyelembe vesszük a szociális, kommunikációs és kognitív deficiteket. Egyénre szabjuk a mérést, tervezést, fejlesztést, elvégezzük a tananyag szűrését (egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközöket, módszereket veszünk igénybe egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

Pszichés fejlődési zavar

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók számára szervezett rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozás, korrepetálás a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

A helyi tantervben foglalt tananyagot a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesítjük, a tanítási-tanulási folyamatot speciális pedagógiai módszerekkel irányítjuk. Kiemelten foglalkozunk ebben a csoportban a diszkalkulias tanulókkal.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatokat igyekszünk megvalósítani, de a matematikai műveltségi területhez tartozó tartalmak és a matematikai kulcskompetencia (fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) egyénenként módosulhat, a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

Beszédfigyatókos tanulók

A beszédfigyatókos tanulók matematikai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanuló egyéni sajátosságait.

A legfőbb cél a problémamegoldó gondolkodás minél több elemének fejlesztése, konkrét cselekvésekhez kötött helyzetekben. Egyes esetekben számolni kell a grammatikai szint sérülésével, ami szövegértési nehézségekben nyilvánul meg, ezt fokozhatja a szimbólumok megértésének, illetve a verbális absztrakciónak a fejletlensége. A mennyiségekkel és a számossággal kapcsolatos ismeretek tanításakor különös figyelmet fordítunk a megfelelő tempó kialakítására, és építünk a tanulók maximális együttműködésére, az eszközhasználatra és az analóg cselekedtetésre. A geometriai ismeretek, az arányosság témaköreinél tekintettel vagyunk a vizuális észlelés nehezítettségére, a téri tájékozódás zavarára. A matematikai gondolkodás fejlesztését speciális szemléltetéssel és tananyagokkal, vagyis az interaktív tábla és digitális tananyagok lehetőség szerinti alkalmazásával valósítjuk meg.

Megköveteljük a matematikai szakkifejezések és a szaknyelv használatát, mert ez a szóbeli kifejezés erősítésének különösen erőteljes eszköze.

Gyengénlátó és a látásukat praktikusán jól használó aliglátó tanulók

A gyengénlátó, aliglátó tanulók matematika oktatásának is kiemelt területe a biztos számolási készség kialakítása, hangsúlyt fektetve a fejszámolási készség fejlesztésére, az ismerethordozók (feladatgyűjtemények, táblázatok, számológépek) használatára. Szemléltetéshez és a tanulói munkához gyakran speciális (adaptált) eszközöket kell használni (speciális vonalzó, körző stb.);

Amennyiben szükséges, speciális szemléltetést és segédeszközöket biztosítunk, így a gyengénlátó, aliglátó tanuló is megismerheti és használhatja a matematikai jeleket, képleteket, modelleket, geometriai ábrákat, grafikonokat.

A geometria tanítása során a vizuális észlelést lehetőség szerint kiegészítjük tapintásos megismeréssel.

Az értékelés során engedmények tehetőek a mérés, szerkesztés pontossága, grafikonkészítés, térbeli építések, írásbeli munkák esztétikuma terén.

Szükség esetén a feladatok megvalósításához hosszabb időkeretet biztosítunk, az értékelés során figyelembe vesszük az egyéni adottságokat.

Idegennyelvi kommunikáció

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak –egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényűhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszédfigyatókos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Beszéd fogyatékos tanulók

Cél az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszéd fogyatékoság által érintett területeket.

A beszéd fogyatékos tanulók nyelvoktatása során a multiszenzoros technikák (auditív-, vizuális-, verbális-, drámatechnikák) használata, valamint a verbális és nem verbális kommunikációs csatornák (gesztikulációs-vizuális) egyidejű alkalmazása kiemelten fontos.

A nyelvórákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztő gyakorlatok, melyek a szókincs, a kiejtés és a nyelvtani szabályok elsajátításában közvetve és közvetlenül is segítséget nyújthatnak.

Helyesírási, olvasási és szövegértési problémákkal küzdő beszéd fogyatékos tanulók esetében főleg a szóbeli kommunikáció magabiztos használatának elsajátítása a cél. Az írásbeli kommunikáció használatát, a differenciált fejlesztés mellett, a számítógépes olvasó- és helyesírás-ellenőrző programok is segítik.

Fontos pedagógiai cél a beszéd fogyatékos tanulók természetes gátlásainak feloldása az idegen nyelv kommunikációs helyzetben történő használata során.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók idegen nyelv tanulása során hiányozhat, módosulhat az idegen nyelv rugalmas, a kommunikatív partnerhez alkalmazkodó használata, a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények valódi megértése és kifejezése, annak ellenére, hogy a nyelv mechanikus elsajátítása megtörténhet. Így esetükben különösen nagy hangsúlyt kap az idegen nyelv funkcionális használatának fejlesztése.

Hallássérült tanulók

A siket és nagyothalló tanulók oktatásában az élő idegen nyelv műveltségi terület tanítása a nyelvi fejlettségi szint függvényében történik. Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.

Az értékelés alól felmentett tanulók számára szervezett foglalkozások elsődleges célja a képességfejlesztés, melynek egyik fő feladata az idegennyelvi készségek fejlesztése, az idegen nyelv elemi szintű tanulására történő felkészítés.

Mozgáskorlátozott tanulók

A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze, ezért szükség van a megszerzett nyelvtudás gyakorlati felhasználhatóságának egyénre szabott megfogalmazására.

Az olvasási és írásnehézségekkel küzdő tanulók esetében az auditív tanulási módszereket helyezük előtérbe. Ugyanakkor a beszéd- és kommunikációs zavarok gátolhatják egyes mozgáskorlátozott tanuló aktív részvételét az idegen nyelvi szóbeli kommunikációban – ebben az esetben az írásbeli kommunikáció előtérbe helyezése jelenthet megoldást. A testbeszédet és a mimikát csak részben lehet bevonni a nyelvtanulásba, ugyanakkor többször kerülhet sor egyéb nonverbális eszközök használatára. A mozgásos játékokban, feladatokban differenciálásra vagy adaptálásra lehet szükség. Az eljátszással, utánzással, hangeffektusokkal, manipulációval járó tevékenységekben és az azokkal kapcsolatos elvárásokban is az érintett gyermek képességeihez alkalmazkodunk.

Minden esetben szükséges a sérülésnek leginkább megfelelő tanulási módszer megválasztása.

A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók

Az oktatás során nagy hangsúlyt kap a hallás utáni tanulás. A gyengénlátó tanuló sajátítsa el az önálló tanulóhoz szükséges eszközök használatát is, valamint az elektronikus szótár kezelését. Az ismeretsajátításban hangsúlyosabb szerepet kap a hallás útján történő nyelvtanulás.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettanterv ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetőek, a tanítási-tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel segíti mindezt.

Kiemelten kezeljük az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

Az idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereit helyezzük előtérbe.

Természettudomány

Célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

Differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényűhez igazodó segédeszközök használatát.

Mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott tanulók többsége meg tud felelni a kerettantervben megfogalmazott elvárásoknak.

A pedagógiai fejlesztő folyamat során alkalmazzuk a differenciálást és szem előtt tartjuk a fokozatosság elvét, hogy segíteni tudjuk a tanulót a követelmények teljesítése során.

A természettudományos kulcskompetencia fejlesztése beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamatába.

A kompetenciaterület a sikeres társadalmi integráció, illetve az önálló életvitel fontos részét képezi, így a Politechnikumban fókuszba kerül az egyéni képességstruktúrához igazodó fejlesztés, a hiányosságok pótlása, a nem megfelelően működő területek fejlesztése, kompenzálása, kiemelt figyelmet fordítva a tapasztalatszerzésre, a különféle tevékenységekben való tevékeny közreműködésre.

Hallássérült tanulók

A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de a természettudomány műveltségi területhez tartozó tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

A hallássérült gyermek/ fiatal esetén az egyes természeti folyamatok megértését, szemléltetés, modellezés, tényleges cselekedtetés, kísérletezés útján segítjük. (Pl. terepasztalok, tanulmányi séta, kirándulás, természetfilmek, digitális tananyagok, interaktív tábla használata).

Mivel a hallássérült tanulók erősen motiváltak a digitális eszközök használatában, ezt a motivációt kihasználjuk természettudomány órákon is.

Figyelembe vesszük a hallássérült gyermek speciális fejlesztési igényeit a tananyag, a követelmény, az értékelési mód és a speciális módszertan tekintetében.

A helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez illeszkedő módon differenciálunk, egyes esetekben a szakértői vélemény alapján és az érettségi követelmények figyelembe vételével redukáljuk az ismeretanyagot.

Autizmus spektrumzavarral rendelkező tanulók

A természettudományos ismeretek elsajátítása tartozhat az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók erősségei közé, többlettámogatást igényelhetnek azonban az ismeretek gyakorlati alkalmazása terén. Az érintett tanulók jellegzetesen sajátos speciális ismeretszerzési nehézségei miatt a tanulás során nem számíthatunk a gyermekek spontán érdeklődésére, előzetes megfigyeléseire, élményeire. E területen is nagy hangsúlyt kap a közvetlen tapasztalás.

Esetükben számolunk azzal, hogy a természettudomány tantárgyhoz rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani.

Ezek mellett figyelembe vesszük a szociális, kommunikációs és kognitív deficiteket. Egyénre szabjuk a mérést, tervezést, fejlesztést, elvégezzük a tananyag szűrését (egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés), továbbá a fogyatékosságot kompenzáló alternatív eszközöket, módszereket veszünk igénybe egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

Beszéd fogyatékos tanulók

Az oksági kapcsolatok felismerése, a tanult összefüggések alkalmazása gondot okozhat azokban az esetekben, ahol az olvasott szöveg megértése vagy a verbális absztrakció akadályokba ütközik. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegek alkalmazásával segítjük az egyes összefüggések mechanikus memorizálását.

Tanulónként eltérő lehet az az absztrakciós szint, ahol be tudnak kapcsolódni a természettudományos jelenségek értelmezésébe. A kritikai gondolkodás képességének fejlesztése többnyire kis lépésekben valósítható meg. A mindennapi tapasztalatokból kiindulva törekszünk arra, hogy a tanulóknak a jelenségek mind szélesebb körébe legyen betekintésük az egységes természettudományos világkép kialakítása érdekében. A természeti jelenségeknek alternatív módon, több fogalmi szinten, az összes érzékszerv bevonásával való közvetítése is szerepet kap az oktatás folyamatában.

Szisztematikusan építkezve támaszkodunk az internetre, amelynek segítségével a legkülönbözőbb természettudományos ismeretek audiovizuális formában hozhatók közel a beszéd fogyatékos tanulókhoz.

Pszichés fejlődési zavarral rendelkező tanulók

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatokat igyekszünk megvalósítani, de a természettudomány műveltségi területhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) egyénenként módosulhatnak, ez a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben foglalt tananyagot a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesítjük, a tanítási-tanulási folyamatot speciális pedagógiai módszerekkel irányítjuk. (Fejlesztő foglalkozás).

A gyengénlátó és a látásukat praktikusán jól használó aliglátó tanulók

Célunk, hogy a gyengénlátó, aliglátó tanuló természettudományos kompetenciája kiterjedjen a gyengénlátással kapcsolatos biológiai és fizikai ismeretekre is, ezért ezeket az ismereteket beépítjük a tananyagba.

Széles tapasztalati bázis biztosításával (hallás, szaglás, tapintás kiegészítő szerepe) segítjük a tervszerű megfigyelés elsajátítását.

Kihasználjuk az IKT lehetőségeit: pl. kísérletek követése lassítási-nagyítási, gyors megismétlési lehetőséget biztosító videókkal.

A teljes látást igénylő jelenségek elsajátítását csak az ismeret szintjén várjuk el (egyres fizikai, kémiai, biológiai jelenségek, pl. fénytán).

Lehetőséget biztosítunk a tanári és a tanulói kísérletekben való aktív részvételre. Amennyiben szükséges, a kísérleteket adaptáljuk, gyengénlátó, aliglátó tanulók által követhetővé tesszük (láthatóvá tétel, védőszemüvegek használata), segítjük az önálló vizsgálódásokat, megfigyeléseket.

A követelmények tekintetében – pl. a balesetek elkerülése érdekében – a tanulói kísérleteknél egyéni elbírálást alkalmazunk.

Szükség esetén a feladatok megvalósításához hosszabb időkeretet biztosítunk, az értékelés során figyelembe vesszük az egyéni adottságokat.

Földrajz

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott tanulók többsége meg tud felelni a kerettantervben megfogalmazott elvárásoknak.

A pedagógiai fejlesztő folyamat során alkalmazzuk a differenciálást és szem előtt tartjuk a fokozatosság elvét, hogy segíteni tudjuk a tanulót a követelmények teljesítése során.

A természettudományos kulcskompetencia fejlesztése beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamatába.

A kompetenciaterület a sikeres társadalmi integráció, illetve az önálló életvitel fontos részét képezi, így a Politechnikumban fókuszba kerül az egyéni képességstruktúrához igazodó fejlesztés, a hiányosságok pótlása, a nem megfelelően működő területek fejlesztése, kompenzálása, kiemelt figyelmet fordítva a tapasztalatszerzésre, a különféle tevékenységekben való tevékeny közreműködésre.

Hallássérült tanulók

A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de a természettudomány műveltségi területhez tartozó tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

A hallássérült gyermek/ fiatal esetén az egyes természeti folyamatok megértését, szemléltetés, modellezés, tényleges cselekedtetés, kísérletezés útján segítjük. (Pl. terepasztalok, tanulmányi séta, kirándulás, természetfilmek, digitális tananyagok, interaktív tábla használata).

Mivel a hallássérült tanulók erősen motiváltak a digitális eszközök használatában, ezt a motivációt kihasználjuk természettudomány órákon is.

Figyelembe vesszük a hallássérült gyermek speciális fejlesztési igényeit a tananyag, a követelmény, az értékelési mód és a speciális módszertan tekintetében.

A helyi tanterv szintjén a tanulók nyelvi állapotához, fejlettségi szintjéhez illeszkedő módon differenciálunk, egyes esetekben a szakértői vélemény alapján és az érettségi követelmények figyelembe vételével redukáljuk az ismeretanyagot.

Autizmus spektrumzavar

A természettudományos ismeretek elsajátítása tartozhat az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók erősségei közé, többlételem támogatást igényelhetnek azonban az ismeretek gyakorlati alkalmazása terén. Az érintett tanulók jellegzetesen sajátos speciális ismeretszerzési nehézségei miatt a tanulás során nem számíthatunk a gyermekek spontán érdeklődésére, előzetes megfigyeléseire, élményeire. E területen is nagy hangsúlyt kap a közvetlen tapasztalás. A természettudományok területén nagy egyéni különbségeket tapasztalunk az autizmus spektrumán.

Esetükben számolunk azzal, hogy a földrajz tantárgyhoz rendelt tudások elsajátításához hosszabb időtartamot szükséges biztosítani.

Ezek mellett figyelembe vesszük a szociális, kommunikációs és kognitív deficiteket. Egyénre szabjuk a mérést, tervezést, fejlesztést, elvégezzük a tananyag szűrését (egy-egy tantárgykból, tananyagrészekből felmentés), továbbá a fogyatékoságot kompenzáló alternatív eszközöket, módszereket veszünk igénybe egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

Beszédfigyatókos tanulók

Az oksági kapcsolatok felismerése, a tanult összefüggések alkalmazása gondot okozhat azokban az esetekben, ahol az olvasott szöveg megértése vagy a verbális absztrakció akadályokba ütközik. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegek alkalmazásával segítjük az egyes összefüggések mechanikus memorizálását.

Tanulónként eltérő lehet az az absztrakciós szint, ahol be tudnak kapcsolódni a természettudományos jelenségek értelmezésébe. A kritikai gondolkodás képességének fejlesztése többnyire kis lépésekben valósítható meg. A mindennapi tapasztalatokból kiindulva törekszünk arra, hogy a tanulóknak a jelenségek mind szélesebb körébe legyen betekintésük az egységes természettudományos világkép kialakítása érdekében. A természeti jelenségeknek alternatív módon, több fogalmi szinten, az összes érzékszerv bevonásával való közvetítése is szerepet kap az oktatás folyamatában.

Szisztematikusan építkezve támaszkodunk az internetre, amelynek segítségével a legkülönbözőbb természettudományos ismeretek audiovizuális formában hozhatók közel a beszédfigyatókos tanulókhoz.

Pszichés fejlődési zavarral rendelkező tanulók

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatokat igyekszünk megvalósítani, de a földrajz műveltségi területhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) egyénenként módosulhatnak, ez a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben foglalt tananyagot a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesítjük, a tanítási-tanulási folyamatot speciális pedagógiai módszerekkel irányítjuk. Egyes esetekben a szakértői vélemény alapján és az érettségi követelmények figyelembe vételével redukáljuk az ismeretanyagot.

A gyengénlátó és a látásukat praktikusán jól használó aliglátó tanulók

Célunk, hogy a gyengénlátó, aliglátó tanuló természettudományos kompetenciája kiterjedjen a gyengénlátással kapcsolatos biológiai és fizikai ismeretekre is.

A tartalom feldolgozása során biztosítjuk a gyengénlátó, aliglátó tanulók számára használható térképeket (lényegkiemelő, kontrasztos, esetenként tapintható jelzések stb.). Színvak tanulók számára speciális térképeket használunk.

A követelményeknek ismeretanyag szempontjából teljes körűen, de a gyengénlátó, aliglátó tanulók által használt eszközzel kell eleget tenniük.

Ha szükséges, az aliglátó tanuló számára engedmény adunk a térképről történő helymeghatározás leolvasásában, távolságmérés pontosságában.

Szükség esetén a feladatok megvalósításához hosszabb időkeretet biztosítunk, az értékelés során figyelembe vesszük az egyéni adottságokat

Gazdasági ismeretek

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Beszéd fogyatékos tanulók

Cél az adaptív viselkedés kialakítása, fejlesztése, a beszéd fogyatékos tanulók támogatása abban, hogy az őt körülvevő gazdasági környezet eseményeit képes legyen feldolgozni, szükség esetén azok menetébe bekapcsolódni. Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelemdús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatahoz köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása feladathelyzetbe. Fontos, hogy a tanuló mindig lássa maga előtt a folyamatot, a kiindulástól kezdve a végkifejletig, értse benne szerepét, esetleges feladatát, képes legyen esetlegesen a társadalmi folyamatok őt személyesen érintő részében érdekeit érvényesíteni.

Nagy hangsúlyt helyezünk a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

A tárgyhoz szükséges képességek többsége (pl. tervezés, szervezés, irányítás, hatékony kommunikáció, csapatmunka, kreativitás) az autizmussal élő tanulók esetében sérült, illetve hiányozhat. Emiatt ezen műveltségterület fejlesztésekor általában sokféle képesség, készség célzott, egyénre szabott, intenzív fejlesztésére van szükség.

A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók

A tantárgy során fontos szerepet kap a látássérült tanulók boldogulásához szükséges egyéni tervek készítésére, az életpálya – építésre való képesség, az általa választható foglalkozások körének ismerete, az alkalmazkodás a változó, kínáló lehetőségekhez.

Kellő figyelmet fordítunk a sikerorientáltság, innovációs készség kialakítására.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetőek, a tanítási-tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel segíti mindezt.

Kiemelten kezeljük az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek.

Alkotás

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Beszéd fogyatékos tanulók

A művészeti nevelés értékközvetítő, értékteremtő, egyben személyiségformáló szerepe a kommunikációjában zavart tanuló társadalmi integrációját segíti elő.

A megfigyelőképesség, tér- és időérzék fejlesztése a látvány és a mozgás ábrázolásával, térbeli rendezés; szín-, forma és szerkezeti érzék alakítása lehetőséget biztosít a beszéd fogyatékos tanuló speciális készségfejlesztésére, amelyekre az alkotás órákon külön hangsúlyt fektetünk.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

A művészetek sokoldalúan segíthetik az autizmus-specifikus egyéni fejlesztést. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók között lehetnek kiemelkedő zenei, rajz vagy egyéb művészi tehetséggel bíró gyermekek, amelyet támogatni kell. Emellett a Nat által meghatározott ismeretek ebben az esetben is az egyéni képességektől függően sajátíthatók el.

Hallássérült tanulók

A kreativitás fejlesztése szempontjából megkülönböztetett jelentőséggel bír a vizuális kultúra fejlesztése, a különböző manuális technikák megismertetése és sokoldalú művelése. A tanulók teljesítménye e műveltségi terület egyes részterületein eléri a halló társak produktumait.

Mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott tanuló harmonikus fejlődésének és önkifejezésének egyik fontos eszköze az alkotás. A megfelelő eljárások, módszerek, testhelyzetek, eszközök megtalálása és adaptív alkalmazása hozzásegíti a tanulót az alkotó folyamathoz.

A látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) tanulók

E műveltségi terület esetében a fejlesztési feladatok módosítására van szükség: a tárgy- és környezetkultúrára koncentráltan, illetve a művészeti alkotásokra vonatkozóan a vizuális érzékelés helyébe a tapintással történő érzékelés lép.

A vizuális kultúra keretében az alkotás elsősorban a domborúrajz elsajátítását jelenti, ami a síkban speciális módon készített ábrák elemzésével, értelmezésével, létrehozásával a többi szaktárgy (pl. geometria, földrajz, fizika, kémia) tanításához nyújt segítséget, fejleszti a

tanulók absztrakciós készségét, kézügyességét. Speciális eszközei: fólia, rajztábla, vonalhúzó, körzők, sablonok stb. Ugyancsak kiemelt jelentőségű a térbeli ábrázolás alkalmazása (modellek, agyagozás stb.)

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetőek, a tanítási-tanulási folyamat azonban speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel segíti mindezt.

Kiemelten kezeljük az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen megjelennek. Célzottan mégis a Történelem és társadalomismeret, a Művészetismeret-kommunikáció és az Alkotás tárgyakban kapnak nagy szerepet.

Testkultúra

A célok, feladatok meghatározásánál, a tananyag-feldolgozás során figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosításait.

Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosítunk. Az értékelés és minősítés alól felmentett tanulók egyéni haladását a szöveges értékelések tartalmazzák.

A differenciált tananyag-feldolgozás lehetővé teszi az eltérő ütemben haladást, az egyéni képességekhez való alkalmazkodást. Biztosítjuk a tanítási folyamatban a sajátos nevelési igényhez igazodó segédeszközök használatát.

A mozgáskorlátozott, a látássérült, a hallássérült, a beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulóinkra az általános célok, feladatok is vonatkoznak, azonban a fejlődés útjai, módjai és kialakulásuk időtartama mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

Minden sérüléstípusra az SNI tanulók iskolai oktatásának irányelveiből kiemeljük a speciális vonatkozásokat.

Mozgáskorlátozott tanulók

Testkultúra speciális céljai, fejlesztési feladatai a mozgáskorlátozott tanuló diagnózisától, egészségügyi állapotától, aktuális fejlettségi szintjétől függően az egészségügyi rehabilitációval és rehabilitációval összhangban valósul meg. A testkultúrát tanító tanár mindenkor figyelembe veszi a mozgáskorlátozott tanuló egyéni képességeit, sérüléseit, s ennek megfelelően sérülésspecifikus és egyénileg adaptált mozgásanyaggal foglalkoztatja őt a tanórán. A mozgáskorlátozott tanulók mozgás nevelését iskolánk szakképzett gyógytornászai végzik. Ennek célja és feladata a károsodott tartási és mozgási funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja. Új tartási és mozgási funkciók kialakítása és interiorizálása. A mozgás-szervrendszer optimális működőképességének elősegítése, az állapotromlás, másodlagos károsodások, következmények megelőzése, a motoros képességek fejlesztése, a fizikai kondíció növelése, az egészséges életre nevelés.

Látássérült tanulók

Kiemelt speciális cél a látássérült tanulók rendszeres fizikai aktivitásra nevelése, a térbeli tájékozódás fejlesztése, a tartáshibák megelőzése, mozgásuk harmóniájának kialakítása. A látássérült tanulók sportolási lehetőségekkel való megismertetése, és bekapcsolódásuk segítése az iskolai sportéletbe. Feladatunk a tanulók látássérüléséből adódó baleset megelőzésének szem előtt tartása.

Hallássérült tanulók

A testkultúra kiemelt speciális céljai közé tartozik a hallássérült tanulóknál esetlegesen előforduló mozgáskoordinációs zavarok és a térbeli orientációs zavarok korrekciója, a meglévő jó adottságok továbbfejlesztése, fizikai kondíció növelése és az egészséges életmódra nevelés. Versenyhelyzetekben a halló társakkal való együttműködési készség, kapcsolatok kialakítása.

Beszéd fogyatékos tanulók

A kiemelt speciális cél a téri orientáció, a mozgás és ritmus, beszédkoordináció fejlesztése, a kortárs kapcsolatok erősödése a sporttevékenységek által.

Autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók

Kiemelt speciális cél a testkultúra tantárgy tanításában a rendszeres mozgás iránti igény kialakításán túl a különböző csapatjátékokba való bevonódás, a szociális megértés fejlesztése, a társas interakciók megértése, adekvát válaszreakciók adása, élménymegosztás iránti igény felkeltése, a szorongás oldása. Mindezen célok eléréséhez szükséges a speciális kognitív stratégiák kiépítése.

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók

Kiemelt speciális cél a szenzomotoros integráció megteremtése, a téri orientáció fejlesztése. Hiperaktivitással és figyelemzavarral küzdő tanulók esetében a csapatjátékok során erősíteni kell a szabálytartást, az egymásra figyelést, az együttműködési készség fejlesztését.

A középszintű érettségi témakörök

Magyar irodalom

Petőfi Sándor: Ars poeticák
Arany János: Balladák
Ady Endre: Léda-versek
Babits Mihály: Korai költészete
Kosztolányi Dezső: Édes Anna
József Attila: Kései versek
Berzsenyi Dániel: Elégiák
Vörösmarty Mihály: 1849 utáni költészete
Móricz Zsigmond: Novellisztika
Ottlik Géza: Iskola a határon
Örkény István: Tóték
Krúdy Gyula novellisztikája
Karinthy Frigyes: Így írtok ti
Egy kortárs alkotó (író – költő) műközpontú bemutatása
Avantgárd irányzatok
Kafka: Az átváltozás
Madách: Az ember tragédiája
Szophoklész: Antigoné
A detektívtörténet jellemzői
A Duna-motívum a magyar költészetben

Nyelvtan

Ember és nyelv
A kommunikáció
A magyar nyelv története
Nyelv és társadalom
A nyelvi szintek
A szöveg
A retorika alapjai
Stílus és jelentés

Történelem

Az athéni demokrácia
A magyar őstörténet
Az államalapítás
A középkori magyar gazdaság a XIV-XV. században
A Hunyadiak kora Magyarországon
A nagy földrajzi felfedezések
A három részre szakadt Magyarország
Magyarország a XVIII. században
Az USA létrejötte és politikai berendezkedése
A francia forradalom
Az ipari forradalom
A reformkor legjelentősebb gazdasági, társadalmi és politikai kérdései
A magyar polgári rendszer megteremtése 1848-ban
A dualista állam

A dualizmus kori magyar gazdaság
Az első világháború
A nemzeti szocializmus
A második világháború
A hidegháború
Személyi kultusz Magyarországon
A Kádár-korszak mindennapjai

Idegen nyelvek

Személyes vonatkozások, család
Ember és társadalom
Környezetünk
Az iskola
A munka világa
Életmód
Szabadidő, művelődés, szórakozás
Utazás, turizmus
Tudomány és technika

Gazdasági ismeretek

A közgazdaságtan alapfogalmai, főbb kérdései, vizsgálódási módszerei
A piaci mechanizmus alapvető elemei, működése, a piacgazdaság jellemzői
A pénz kialakulása és funkciói
A fogyasztó, mint a gazdaság egyik kulcsszereplője, döntési mechanizmusai, illetve a fogyasztói magatartás elemzése
A fogyasztói magatartást befolyásoló tényezők
A vállalkozások fogalma, célrendszere, vállalkozási formák
A termelés erőforrásai és felhasználási lehetőségeik
Piaci formák és jellemzőik. A racionális vállalkozói magatartás, különböző piaci viszonyok között.
A vállalat finanszírozása, a vállalkozás működését és vagyoni helyzetét befolyásoló tényezők
A piaci mechanizmus működési zavarai
A munka, mint termelési tényező a gazdálkodás folyamatában
A makrogazdaság szereplői és a makrojövedelem keletkezése.
A modern pénz teremtése és a pénzpiac
A munkaerőpiac és a munkanélküliség problémájának elemzése
Az állam gazdasági szerepvállalásának megjelenése, oka, fejlődési szakaszai, a gazdasági válságok
Költségvetés politika jellemzői
Az infláció és a monetáris gazdaságpolitika jellemzői
A nemzetgazdaság külgazdasági kapcsolatai
Aktuális gazdasági problémák és megoldási alternatívák
A globalizáció.

Földrajz

Térképi ismeretek

Kozmikus környezetünk

A geoszférák földrajza

A földrajzi övezetesség

Népesség-és településföldrajz

A világ változó társadalmi-gazdasági képe

A világgazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok

Magyarország földrajza

Európa regionális földrajza

Az Európán kívüli földrészek földrajza

A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai

Informatika

A kommunikációs adatmodell

Felhasználói jogok és szoftvertípusok

Netikett

Neumann-elvű számítógépek felépítése

Háttértárak

Input és Output perifériák

Hálózati hardver elemek

Operációs rendszerek működése és feladatai

Fájl és könyvtárműveletek

Vírusvédelem és tömörítés

Elektronikus levelezés

Keresés az interneten, internetes szolgáltatások

Könyvtárhasználat, digitális adatbázisok

Biológia

Bevezetés a biológiába

A biológia tudománya

Az élet jellemzői

Fizikai, kémiai alapismeretek

Egyed alatti szerveződési szint

Szervetlen és szerves alkotóelemek

Az anyagcsere folyamatai

Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

Az egyed szerveződési szintje

Nem sejtes rendszerek

Önálló sejtek

Többsejtűség

Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

Az emberi szervezet

Homeosztázis

Kültakaró

A mozgás

A táplálkozás

A légzés

Az anyagszállítás

A kiválasztás

A szabályozás
Szaporodás és egyedfejlődés
Egyed feletti szerveződési szintek
Populáció
Életközösségek (élőhely típusok)
Bioszféra
Ökoszisztéma - környezet-és természetvédelem
Öröklődés, változékonyság, evolúció
Molekuláris genetika
Mendeli genetika
Populációgenetika és evolúciós folyamatok
A bioszféra evolúciója

Fizika

A gyorsulás
A dinamika alaptörvényei
A körmozgás.
Periodikus mozgások
Munka, energia, teljesítmény
Gáztörvények
Halmazállapot-változások
Hőerőgépek
Geometriai optika
A gravitáció
A Naprendszer
Az atomreaktor
Radioaktivitás
Az atom szerkezete
Elektromágneses hullámok
A mozgási indukció
Magnetosztatika
Elektrosztatika
Energiaátalakulási folyamatok
Sorosan és párhuzamosan kapcsolt áramköri elemek

Kémia

Általános kémia
Atomszerkezet
Kémiai kötések
Molekulák, összetett ionok
Az anyagi halmazok
Kémiai átalakulások
Szervetlen kémia
A hidrogén
A nemesgázok
A halogének és fontosabb vegyületeik
Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
A szénsoport elemei és vegyületeik
A fémek

Szerves kémia

A szerves vegyületek általános jellemzői

A szénhidrogének

A halogéntartalmú szénhidrogének

Az oxigéntartalmú szerves vegyületek

A nitrogéntartalmú szerves vegyületek

A szénhidrátok

A fehérjék

A nukleinsavak

A fontosabb műanyagok

Energiagazdálkodás

Kémiai számítások

Az anyagmennyiség

Gázok

Oldatok, keverékek, elegyek

Sztöchiometriai számítások (képletekkel, és reakcióegyenletekkel)

Termokémia

Kémiai egyensúly

Kémhatás

Elektrokémia

Társadalomismeret

Társadalmi szabályok

Szocializáció, norma, deviancia

Hagyomány, kultúra és a törvénykezés viszonya

Jogi ismeretek

Az emberi jogok kialakulásának története

Emberjogi problémák napjainkban

Állampolgári ismeretek

A magyar parlamentáris demokrácia

Nemzetközi konfliktusok a mai világban

Oktatás és esélyegyenlőség

A család és a felnőtté válás

A család fogalma és funkciói

A család helyzete a mai magyar társadalomban

Kultúra és közösség

Konformitás

Többség-kisebbség; a globalizáció hatása a magyar társadalomra

Társadalmi viszonyok

Az előítélet fogalma, kialakulása és főbb okai

A fejlődő országok és a globalizált világ

Szegénység problémája Magyarországon

Művészettörténet

Vizuális eszközök fajtái

Művészeti technikák

A tömegkommunikáció és média eszközei

Tárgy és környezetének kapcsolata

Művészeti ágak, műfajok

Művészettörténeti korszakok, stíluskorszakok és művészetföldrajzi területek

Őskor művészete
Mezopotámia művészete
Egyiptom művészete
Görög művészet
Római művészet
Ókeresztény művészet
Bizánc és az iszlám világ művészete
Népvándorlaskor
Román kor művészete
Gótika művészete
Reneszánsz művészet
Barokk művészet
Klasszicizmus és romantika művészete
Realizmus
Impresszionizmus és posztimpresszionizmus
Századforduló művészete: szimbolizmus, szecesszió
Avantgárd irányzatok a XX. század elején.
A XX. századi építészet irányzatai
Művészet a két világháború között
Művészet a második világháború után

Testnevelés

A magyar sportsikerek
A harmonikus testi fejlődés
Az egészséges életmód
Testi képességek
Gimnasztika
Atlétika
Torna
Ritmikus gimnasztika
Küzdősportok, önvédelem
Úszás
Testnevelési és sportjátékok
Természetben űzhető sportok

Záró rendelkezés

A fegyelmi eljárásra vonatkozó kiegészítésekkel módosított Pedagógiai Programot a Közgazdasági Politechnikum Alternatív Gimnázium pedagógusközössége 2018. augusztusában elfogadta. A Pedagógiai Program megváltoztatásához a Közgazdasági Politechnikum Iskolatanácsa hozzájárult. A Pedagógiai Programot jelen formájában az iskola pedagógiai vezetője jóváhagyta.

A Pedagógiai Program következő szakértői felülvizsgálatának határideje: 2019. március 17. Az időközben bekövetkező jogszabályi változásokat a nevelési programban és a helyi tantervben érvényesíteni kell.

A Pedagógiai Program egy példánya az iskola titkárságán hozzáférhető. A Program nyilvános elérhetősége: www.poli.hu

2018. augusztus 30.